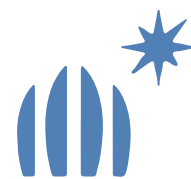

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLI | NÚM. 2113
2,90 € | 22 MARÇ 2020

Bernardo Valle

EDITORIAL i EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Pregària i solidaritat davant la pandèmia

L'Església té molt presents les víctimes i afectats,
així com el personal mèdic i d'infermeria

**Els malalts del Covid-19,
al cor del Papa**

P. 14-15

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Ruth travel

INFORMACIÓ I RESERVES:

Tel. 93 4673244

info@ruthtravel.es / www.ruthtravel.es

DEL 24 AL 29 D'ABRIL

PELEGRINATGE AL LÍBAN: la vall cristiana d'Orient

DEL 28 D'ABRIL AL 7 DE MAIG

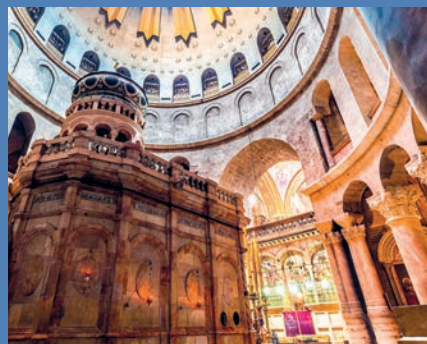
ÍNDIA: COLORS DEL RAJASTHAN

DEL 19 AL 26 DE MAIG

RÚSSIA IMPERIAL

DEL 2 AL 9 DE JULIOL i
DEL 20 AL 29 DE JULIOL (amb Petra)

PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA

DEL 1 AL 14 D'AGOST

INDOXINA: VIETNAM- LAOS I CAMBODJA

DEL 28 D'AGOST AL 3 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE A POLÒNIA

DEL 25 AL 29 DE MAIG

DEL 8 AL 15 DE JUNY

DEL 5 AL 12 DE JULIOL

SETEMBRE

OCTUBRE

NOVEMBRE

DESEMBRE

PELEGRINATGE A LA TOSCANA

PUGLIA: LA TERRA DEL PARE PÍO

ESCÒCIA: RUTA DE LES TERRES ALTES

JAPÓ: UN VIATGE DE LA TRADICIÓ A LA MODERNITAT

SUD-ÀFRICA: EL GRESOL MULTIRACIAL MÉS AUSTRAL

HAWAII: LA RUTA DELS VOLCANS

RUTA DELS PESSEBRES DEL TRENTINO,

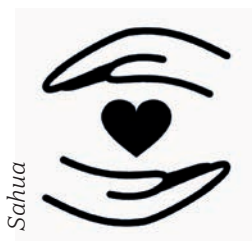
PESSEBRES DE PRAGA

LLUMS DE NADAL A NOVA YORK

Ruth travel

GC 1478

L'Església i el coronavirus

Davant la pandèmia del coronavirus, l'Església està fent —i haurà de fer encara més— un paper de suport humà i espiritual envers tota la societat. Un servei que, segons les previsions, l'haurà de continuar prestant de manera específica un temps més. En primer lloc, des de la pregària, les pregàries que aquests dies eleven les parròquies i les comunitats cristianes al Senyor per tal que ens alliberi «del flagell de la pesta», com diu el Salm 90. Que siguin oracions que pugin com l'encens a Jesucrist, a Maria i als sants i que, alhora, ens ajudin a prendre consciència de la gravetat i la magnitud d'un problema que no es pot minimitzar ni tampoc no ens ha de portar a una alarma paralitzadora. Les imatges del prevere Leonardo Ricotta, passejant el Santíssim pels carrers semideserts de Santa Àgata a Villabate, una localitat de vint mil habitants a la província de Palerm (Sicília) tenen una força simbòlica evident.

Les mesures preventives d'obligat compliment, per evitar la propagació del Covid-19, que van entrar en vigor dijous passat, 12 de març del 2020, s'allargaran un període de 15 dies, fins al 27 amb la possibilitat de ser prorrogades d'acord amb l'evolució de la situació.

Les persones grans, malaltes i impedides i tots els qui voluntàriament

opten per un temps de confinament, tenen el servei preciós de la televisió i de la ràdio per unir-se a la missa dominical i, fins i tot, diària. Aquest és un servei públic que des dels seus inicis, fa vint-i-cinc anys, presta Ràdio Estel i que avui ofereixen també altres emissores. Aquestes comunitats virtuals, mercès a les xarxes socials, s'estenen avui a tot el planeta.

Els nostres lectors més grans, recorden bé el clima d'especial sobrietat i recolliment que prenia fa anys la Quaresma amb l'absència o reducció dels actes públics, amb carrers i places silenciosos. El clima de la Quaresma de 2020 s'assembla molt a aquell dels nostres pares i avis. Aprofitem-lo, doncs, també per recollir-nos, per meditar, per pregar, per fer un exercici de sobrietat i per cultivar les obres de misericòrdia corporals i espirituals. I donem suport decidit a tots aquells que amb les seves recerques ajuden a combatre aquesta pandèmia.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

22
Opinió

24
Reportatge

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Societat

41
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Entrevista a l'arquebisbe primat de Mèxic

PÀGINA 20

16 XIII Setmana de la Família

Arquitectura hostil contra els sensellar

PÀGINA 36

La comunitat jueva de Roma

PÀGINA 24

40 Avançar en la pedagogia interreligiosa

La setmana en tuits

MONS. LUIS ARGÜELLO
@MONSARGUELLO

Secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola
En temps de coronavirus: gratitud pel servei de tots els que treballen a la sanitat, col·laboració de polítics i ciutadans al servei del bé comú, reflexió sobre la nostra fragilitat, assaig d'una altra manera de viure, solidaritat amb els qui pateixen habitualment, pregària

M. JESÚS ÁLAVA REYES
@MJALAVAREYES

Psicòloga
La por irracional afavoreix conductes fora de la lògica i allunyades de la realitat. En les situacions difícils és quan hem de ser més amos de les emocions, per facilitar que la nostra intel·ligència i sentit comú ens assenyalin els camins a seguir

FRANCESC MATEU I HOSTA
@FRMAT

Metge
Han detingut un periodista i defensor dels drets humans a Níger per ordre d'un jutge per un post a Facebook alertant d'un cas de coronavirus al Níger. Amnistia demana que sigui alliberat. El coronavirus té efectes que van més enllà de la salut

XAVIER CASANOVAS
@XCASANOVASC

Director de Cristianisme i Justícia
Jo segueixo amb la meua croada personal. Convençut que podem secularitzar la Quaresma. I que amb aquest embolic del coronavirus s'obre alguna oportunitat

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

De 10 en 10

Oh 10 meu! Aquest és el títol d'un nou programa amb què Miquel Murga i Roger Cantos entretenen els oients i animen el matí des del 2 de març, sempre de dilluns a divendres a les 11 h. Amb la referència dels Top10 musicals de tota la vida, aquest espai amplia la idea a molts altres àmbits de la vida. Cada dia se'n proposa una llista de 10, els millors en cada cas, sobre literatura, teatre, viatges, història, lleure i coneixements generals. Es tracta de trobar «els 10 millors» de manera diferent.

L'adreça electrònica oh10meu@radioestel.cat permet als oients proposar idees i participar-hi, com també expressant les opinions directes que Marc Gabernet recull al carrer. El presentador comença saludant i, després, la sintonia ambienta els continguts amb gran dinamisme. En un to desenfadat i molt connectat amb costums socials, es completa una hora per compartir. Per exemple, dijous 12 de març, el tema van ser «les 10 tradicions que no es deixen mai de celebrar». I el dia 13, es van buscar «els millors programes televisius de la història».

Zoom

EDUARD BRUFAU

La pandèmia de coronavirus ha alterat la vida quotidiana arreu del món, i també ha afectat els serveis religiosos. A Itàlia s'han suspès totes les cerimònies litúrgiques, inclosos els funerals, i el Vaticà ha suprimit tots els actes públics. En el moment de tancar aquesta edició els contagis continuaven a l'alça i es comptaven per milers a diversos països europeus.

L'efemèride de la setmana

24 de març del 1478: s'imprimeix a Ginebra *El Llibre dels àngels*, de Francesc Eiximenis.

PUNT DE VISTA

Pastors missioners

JAVIER VILANOVA PELLISA

Rector del Seminari Major Interdiocesà

En la festa de Sant Josep, l'Església fixa la mirada vers els nostres seminaris. Amb goig podem veure joves que el Senyor ha cridat i podem confirmar la il·lusió que hi ha en els seus cors per ser un dia pastors del Crist. Des del nostre Seminari Major Interdiocesà és una gràcia de Déu poder veure com el Senyor actua en la vida dels candidats. En el dia a dia del nostre Seminari veiem com els seminaristes treballen vivint amb un fort compromís de vida fraterna,

dedicant molt de temps a l'estudi i a la reflexió, vivint una enriquidora experiència pastoral, podent conèixer realitats i vivències de l'àmbit eclesial i, sobretot, una vida d'intimitat amb el Senyor. Tot plegat ens ajuda a veure com Déu va treballant els seus pastors per configurar-los al Crist i ser els seus enviats, com els Apòstols, per ser missioners en una Església tota ella missionera. Entre tots cal que col·laborem en el camí que estan fent els nostres seminaristes, sobretot des de la pregària. Sincerament us hem de dir que veiem com el Senyor mou els cors de la nostra comunitat de Seminari gràcies a les vostres oracions. També entre tots és bo que no deixem de valorar la missió que se'ls encomanarà als nostres seminaristes, que és tan necessària

per a l'evangelització. Necessitem sacerdots per acompanyar-nos en la nostra vida cristiana, per fer-nos present el Crist en els sagraments i per orientar-nos en la formació en una vida cristiana autèntica. L'ajuda econòmica per poder contribuir a la formació dels nostres seminaristes, l'acollim com una providència de Déu per poder així ajudar-los perquè puguin disposar de tot el que necessiten en els àmbits humà, espiritual i intel·lectual. Només em queda agrair de tot cor el testimoni i l'entrega de tots els pastors que serveixen l'Església. I demano a sant Josep, patró de l'Església i dels seminaris, que intercedeixi davant del Pare per tots nosaltres, sacerdots i seminaristes, perquè no ens faltin molts i sants companys en la Missió.

Necessitem sacerdots per acompanyar-nos en la nostra vida cristiana

DR. J. M. GUARDIOLA TEY

Metge Internista de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona

MIRADA AL MÓN

Responsabilitat davant del coronavirus

Què passa amb el coronavirus? Un fet excepcional, que des de fa temps no passa a Catalunya: una infecció disseminada mundialment. L'OMS ha definit ja l'estat de «pandèmia» i no una «emergència de salut pública d'importància internacional». El que fins ara hem vist per televisió ens toca viure-ho en primera persona.

En els humans, els coronavirus causen infeccions respiratòries habitualment banals: refredat comú, bronquitis... El coronavirus té una capacitat de mutació important. Tenim dos precedents: l'epidèmia de SARS-coV del 2003 (SARS: de l'anglès, síndrome respiratòria aguda greu), que es va iniciar a la Xina i es va estendre a 37 països, amb més de 8.000 casos i una mortalitat del 10%. Una altra mutació, el 2012,

va propiciar la síndrome respiratòria al Pròxim Orient o MERS, amb una mortalitat del 40%. Actualment estem vivint una altra mutació: el virus es diu SARS-CoV-2 i la malaltia Covid-19. És la «protagonista» de l'actual epidèmia.

La principal forma de contagi és a través de gotetes respiratòries que cauen en l'ambient. Els símptomes més comuns del Covid-19 són febre, cansament i tos seca. La majoria de les persones, un 80%, es recupera de la malaltia sense necessitat

La principal forma de contagi és a través de les gotetes respiratòries que cauen en l'ambient

de fer cap tractament especial. La mortalitat oscil·la entre un 1-2%. Actualment no disposem de cap tractament, ni vacuna.

No sabem quina serà l'evolució de la malaltia a nivell global. Si continua el curs objectivat a la Xina, és probable que a Catalunya estiguem en una fase encara inicial.

És fonamental seguir les indicacions de les autoritats sanitàries. No hi ha motius per al sensacionalisme, però hem de ser responsables. Tots hi podem aportar el nostre «granet de sorra».

A Itàlia la situació és més complicada. El papa Francesc, en el missatge del 8 de març, ens anima a «viure aquest difícil moment amb la força de la fe, la certesa de l'esperança i el fervor de la caritat, donant-hi un sentit evangèlic».

UN NOU LLINDAR

Toc d'atenció

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

Tots som conscients del que està passant i de la responsabilitat a la qual estem cridats. Lluny de caure en l'alarmisme que alguns provoquen, se'ns demana transmetre tranquil·litat i ajudar entre tots a transformar la preocupació social en actituds de solidaritat, sobretot a l'hora d'adoptar aquelles mesures necessàries per vèncer el mal que ens assetja. El repte és molt fort perquè afecta tota la població i agafa tothom sense distinció. Quan faig aquest escrit, l'epidèmia del coronavirus està controlada però també en creixement, ja que van apareixent nous casos. Per això deia que se'ns demana a tots la màxima responsabilitat i posar en acció tots els missatges de prevenció que se'ns indiquen i que ja coneixem bé. És una apel·lació a la sensatesa, a la prudència, a l'esforç col·lectiu i al sentit comú.

Durant aquest temps m'he demanat: «Què ens vol dir Déu en aquests moments?» Veig que ens fa una crida a la contenció del mal des del moment que veiem que s'està estenent. Aquest continua sent un moment de control i d'atenció a les mesures anunciades per a cada circumstància i lloc. Quan es dona el cas d'una transmissió generalitzada, s'ha d'actuar amb contundència i no tenir por de radicalitzar fins i tot les mesures. Avui hem d'anar més enllà de cercar

Hi ha altres problemes que encara potser són més greus, com és el «virus» de la fam

el bé individual. Un bé col·lectiu demana molt més i aconseguir-lo ens implica a tots. És amb aquesta visió social que hem de contemplar els greus problemes del món, especialment la violència i la fam, que són els que originen més víctimes.

En relació amb l'epidèmia que ara ens afecta, el toc d'atenció va més enllà d'unes setmanes o uns mesos. No sabem què pot durar. Per això, no podem abaixar la guàrdia, hem d'estar molt atents i respondre de forma individual i col·lectiva a totes les indicacions que ens vinguin de les autoritats sanitàries, polítiques i ciutadanes. Pel que fa a les nostres Esglésies, ja hem donat les indicacions oportunes; són mesures que volen aturar l'avanç del contagi. Els cristians vivim la quarantena de la preparació pasqual i, en ella, un temps d'especial sobrietat que ens ajuda a entendre més la fragilitat de la nostra condició humana. Necessitem treure força enmig de tanta feblesa, generar confiança i col·laborar amb la globalització del bé. En aquest sentit, no hem d'oblidar que entre nosaltres i en el món també hi ha altres problemes que encara potser són més greus, com és el «virus» de la fam, que mata cada dia 5.800 infants, i la vacuna existeix! S'anomena «menjar». Com molts altres, també aquest és un toc d'atenció!

Pregària i acompanyament en temps de coronavirus

**L'Església té molt presents les víctimes
i afectats, així com el personal mèdic
i d'infermeria**

Dimitri Conejo Sanz

JUAN MANUEL
BAJO

«Hem de complir
amb els protocols i
fer prevaler el sentit
de la responsabilitat
i el sentit comú»

«Per les víctimes i afectats pel coronavirus. Per tot el personal mèdic i d'infermeria. Perquè es trobi ben aviat el remei per combatre aquesta pandèmia. Que el Senyor ens alliberi de la por i ens infongui serenor i esperança. Preguem al Senyor.» Aquesta és una de les pregàries més presents aquests dies com a conseqüència del que l'Organització Mundial de la Salut ha qualificat de pandèmia. El Covid-19 afecta països d'arreu del món, amb especial incidència a Espanya i Catalunya, on al tancament d'aquesta edició ja havia afectat més de 903 persones i havia provocat la mort de 12 més.

L'Església catalana, seguint les mesures indicades per les autoritats civils i sanitàries del Govern de Catalunya, així com les disposicions de la Conferència Episcopal Espanyola, ha anat reforçant les mesures de prevenció; sempre, això sí, amb la voluntat de mantenir la seva proximitat a tots els fidels, especialment als més vulnerables, i de transmetre un missatge d'esperança i confiança.

En aquest sentit, la Conferència Episcopal Tarraconense va fer pública una nota el 14 de març en què anunciava la supressió de totes les celebracions de l'Eucaristia amb participació de fidels i dispensava tots els fidels de les deu diòcesis amb seu a Catalunya del precepte dominical «mentre duri la situació de greu crisi sanitària actu-

al». En la mateixa nota s'indica que les exèquies, en diàleg amb les famílies, se celebrin de forma simplificada mentre que els funerals es posposin per a més endavant. Alhora, els bisbes catalans conviden a «mantenir les esglésies obertes, en la mesura del possible» i a atendre «amb caritat pastoral els malalts i les persones angoixades». També a seguir la missa a través de la televisió, de la ràdio o d'internet.

«Davant de la situació originada pel contagi del Covid-19, hem de complir amb els protocols que han emès les autoritats tant eclesiàstiques com civils i fer prevaler el sentit de la responsabilitat i el sentit comú», manifesta Mn. Juan Manuel Bajo, director del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut de la Conferència Episcopal Tarraconense, que també explica que han donat «la indicació que tots els capellans i agents de pastoral que treballen als hospitals es posin en contacte amb el control d'infermeria perquè els facilitin els materials de prevenció adients: mascareta, guants, bata i ulleres de protecció».

De la seva banda, els rectors d'Igualada (bisbat de Vic), davant de la situació de confinament en què es troba la ciutat, com també les poblacions de Vilanova del Camí, Santa Margarida de Montbui i Òdena, han

fet «una crida a l'esperança a tota la feligresia que viu amb preocupació aquests fets i els anirem especialment que visquin amb més intensitat, en aquest temps quaresmal, la pregària personal i les pràctiques de pietat per trobar-hi el confort i la fortalesa en aquesta alarma». Al mateix temps, recorden que atendran «tots els malalts que necessitin assistència espiritual». I per això han posat a la seva disposició els seus telèfons de contacte.

En una entrevista a Ràdio Estel, el divendres 13 de març passat, Mn. Xavier Bisbal, rector de Santa Maria i Sagrada Família d'Igualada, comentava que «malgrat els moments difícils, hem d'animar la gent a pregar i a viure amb esperança aquesta situació, perquè la superarem». I afegia que la petició de confinament a casa per part de les autoritats impossibilita l'assistència a les celebracions litúrgiques: «M'he preparat un altar a la biblioteca, des d'on oferiré la missa per tot el poble.» Mn. Bisbal, que també és delegat de Mitjans de Comunicació del bisbat de Vic, apel·lava de nou a la responsabilitat: «Són mesures dures, però si se'ns demana que no ens moguem per tal de no expandir aquest brot toca fer-ho, ens ho hem de prendre amb calma.»

Una altra situació dolorosa és la dels enterraments de les persones que han mort a causa del Covid-19: «Haurem d'esperar que passi tot això per poder oferir misses per aquests difunts.»

Mesures extraordinàries

Atès el tancament d'escoles i centres universitaris decretat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, les parròquies i centres de culte han suspès tots els actes de pastoral educativa, com la catequesi, grups de lleure o grups de joves, així com tota activitat pastoral que impliqui el treball en grup. Evidentment, la mateixa mesura ha tingut incidència en totes les institucions

docents, com l'Ateneu Universitari Sant Pacià, o la mateixa Escola-nia de Montserrat. Al tancament d'aquesta edició, també constava la cancel·lació de la Pasqua de les Avellanes dels Maristes i la Pasqua Jove de La Salle Catalunya. De la seva banda, el monestir de Santa Maria de Poblet havia procedit a clausurar l'hostatgeria.

Una altra decisió que ha tingut ampli ressò ha estat l'aturada de les obres i de les visites de la basílica de la Sagrada Família. «Aquesta decisió», tal com ha exposat la Junta Constructora en un comunicat, «es fa extensiva a la Casa Museu Gaudí, ubicada al Park Güell, i es pren amb la voluntat de protegir els visitants, tot el personal i els col·laboradors externs del temple del risc de possibles contagis». També havia quedat suspesa la il·luminació de la façana de la Passió, emmarcada en els actes de celebració de la Setmana Santa. Finalment, les Passions d'Olesa, d'Esparreguera o de Cervera havien decidit ajornar les sessions d'inici de temporada.

Atenció als més vulnerables

En aquest moment difícil, l'Església convida a no oblidar-nos de les persones més febles i vulnerables. El papa Francesc, a través del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, ha enviat 100.000 euros a Càritas Itàlia. Els diners es dedicaran a donar suport als serveis essencials a favor dels pobres i dels més febles i vulnerables.

De la seva banda, sor Lucía Caram, dominica de Manresa i responsable del programa de lluita contra la pobresa Invulnerables, fa un crit d'alerta: «No ens oblidem dels més pobres. Aquest és un crit desesperat. La gent s'està abraonant als supermercats i buidant les estanteries. Hem de viure aquest moment des de la fe, però també des del compromís.»

Per això, la responsable de la Fundació del Convent de Santa Clara recorda que el moment ac-

Dinax

Ràdio Estel et porta la missa a casa

Ràdio Estel emet els diumenges i festius de precepte dues misses: a les onze del matí des de la basílica de Santa Maria de Montserrat i a les set de la tarda des de la catedral de Barcelona. Especialment en aquests moments de dificultats que estem vivint a causa de la pandèmia del Covid-19, val la pena recordar aquest servei religiós que permet seguir la missa dominical des de casa. Així ho recomanen els mateixos bisbats catalans: «A causa de la seva vulnerabilitat, és aconsellable que les persones malaltes, grans, afeblides o amb risc potencial, i els qui conviuen amb elles o en tenen cura, s'abstinguin en el possible d'acudir a la celebració de les eucaristies, tant dominicals com diàries. Durant aquest període inusual i extraordinari, sembla indicada per a aquestes persones seguir la retransmissió de la missa a través de la televisió i/o de la ràdio.»

Altres serveis religiosos, en aquest cas diaris, que ofereix Ràdio Estel són el Rosari, a les 7 h; el res de Laudes (7.30 h) i Vespres (18.45 h) des de Montserrat; i de Completes (23 h) des de Santa Maria de Solius. De dilluns a divendres també es pot seguir el cant de La Salve de l'Escolania de Montserrat a les 13 h (amb l'excepció del període comprès del 13 al 27 de març, en què l'Escolania estarà tancada seguint les instruccions del Departament d'Educació). I finalment, el comentari de l'Evangelí del dia a les 0.00, a les 7.25 i 18.40.

Una altra manera de seguir la missa és connectant amb TVE-Catalunya des del monestir de Sant Domènec de Sant Cugat del Vallès. Cada diumenge, a les 10.30 h, s'ofereix la celebració de l'Eucaristia presidida per Mn. Carles Cahuana.

XAVIER BISBAL
«Són mesures dures, però si se'ns demana que no ens moguem per tal de no expandir aquest brot toca fer-ho»

LUCÍA CARAM
«És moment de prendre consciència i seria molt trist que caiguéssim en el "campi qui pugui"»

tual exigeix solidaritat extra: «Cada-cú pot fer-ho a la seva manera. Jo vull posar en valor la feina de tants i tants voluntaris i voluntàries que immediatament han dit: "No podem tancar el banc d'aliments, no podem deixar d'atendre les residències." És el compromís de gent que s'hi juga la vida i que són els primers que volen servir i estar al costat dels últims. No podem oblidar-los ni abandonar-los.»

«El coronavirus», conclou la dominica, «és una pandèmia que no coneix raça, cultura, religió, país, ni classe social i que ens afecta a tots. Ha posat sobre la taula la vulnerabilitat absoluta de tothom. És moment de prendre'n consciència i seria molt trist que caiguéssim en el "campi qui pugui".»

Finalment, el teòleg Xavier Morlans, un dels impulsors del projecte Hospital de Campanya de Santa Anna, posa en valor la necessitat de la pregària i de la solidaritat, alhora que veu aquest moment difícil com una oportunitat: «Hi haurà un efecte positiu. Segur que experimentarem que vivim una vida massa accelerada així com el goig de tenir temps per estar amb nosaltres mateixos, per llegir, per pregar, fins i tot per mirar bones pel·lícules.»

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom		
Cognoms		
Adreça		
Població		
DP	Tel.	NIF
A/e:		
☐ Edició paper 145€		☐ Edició digital 90€
☐ Edició en català		☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any	☐ Dos pagaments semestral
☐ Xec nominatiu que adjunto	☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular				
IBAN	ENTITAT	OFICINA	DC	COMPTE
DATA (DD/MM/AA)				

Lliureu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Vida eclesial

Aquesta setmana us informem de les mesures del Vaticà davant del Covid-19, celebrem la XIII Setmana de la Família, Pere Micaló reflexiona sobre l'assignatura de Religió i entrevistem el cardenal Carlos Aguiar

El Vaticà adopta mesures preventives contra la pandèmia

Proximitat del Papa amb els afectats pel Covid-19

«En aquest moment, m'agradaria adreçar-me a tots els malalts que tenen el virus i que pateixen la malaltia, i a les nombroses persones que pateixen la incertesa sobre la seves malalties. (...) Agraeixo de cor el personal hospitalari, els metges, les infermeres i els infermers, els voluntaris que en aquest moment tan difícil estan al costat de les persones que pateixen.»

Són els missatges que el papa Francesc repeteix als àngels i les audiències generals dels dimecres, que se celebren a la biblioteca del palau apostòlic i es retransmeten en vídeo per evitar aglomeracions a la plaça de Sant Pere.

També les misses a la capella de Santa Marta se celebren sense assistents per la pandèmia del coronavirus. En una d'aquestes misses, Francesc demanava: «Preguem al Senyor també pels nostres sacerdots, perquè tinguin el coratge de sortir i anar als malalts, als quals porten la força de la Paraula de Déu i l'Eucaristia, i acompanyin els treballadors de la salut, els voluntaris, en aquesta tasca que fan. (...) En aquests dies oferiré la missa pels malalts, pels metges, infermeres, voluntaris, familiars, persones grans a cases de recés, presoners que estan tancats.»

A aquestes mesures preventives s'hi afegeix el tancament, fins al 3 d'abril, dels Museus Vaticans, l'Oficina d'Excavació, el Museu de les Vil·les Pontificies i els centres museístics. També la plaça i la basílica de Sant Pere estan tancades a les visites guiades i als turistes.

L'11 de març es va celebrar una missa al santuari de la Mare de Déu de l'Amor Diví, a la diòcesi de Roma, dins d'una jornada de pregària i dejuni. La celebració es va dur a terme sense fidels, promoguda pel cardenal vicari Angelo De Donatis, i es va iniciar amb el vídeo del Papa per a l'ocasió. En el missatge, el Bisbe de Roma encomanava Itàlia i el món a la protecció de la «Mare de Déu, com a signe de salvació i esperança. Ella sap el que necessitem i

estem segurs que proveirà perquè, com a Canà de Galilea, pugui tornar l'alegria i la festa després d'aquest moment de prova». A la missa es va fer una col·lecta diocesana extraordinària en suport al personal sanitari.

Per la seva banda, l'Administració del Patrimoni de la Seu Apostòlica i la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, titulars de l'administració dels béns de la Santa Seu, «estan disposats a acceptar sol·licituds de reducció temporal dels lloguers comercials en vista de les situacions d'especial dany econòmic a les quals s'enfronten els llogaters com a conseqüència de les mesures adoptades per les autoritats italianes per aturar la propagació del Covid-19».

I Ràdio Vaticana ha presentat el seu nou programa *En primera línia, vivint amb fe en època del coronavirus* per «escollar, recollir, compartir històries i veus, sobretot per portar aquella mirada que flueix de l'Evangelí, capaç d'omplir els cors per no deixar ningú sol. Un programa que hem pensat per a tothom, tot i que se centrarà en particular en la gent gran, els presos, els malalts i, sobretot, els que estan "a primera línia"», diu en una nota l'emissora.

D'altra banda, el prefecte del Dicasteri per al Servei de Desen-

El Papa va encomanar Itàlia i el món a la protecció de Maria.

CARDENAL TURKSON
«Aquest moment de gran necessitat pot ser una oportunitat per enfortir la solidaritat i la proximitat entre els Estats, l'amistat entre els pobles»

volupament Humà, el cardenal Peter Kodwo Appiah-Turkson, ha escrit un missatge on assenyala que «aquest moment de gran necessitat pot ser, esperem, una bona oportunitat per enfortir la solidaritat i la proximitat entre els Estats, l'amistat entre els pobles», ja que el virus revela «les greus desigualtats entre els diversos sistemes socioeconòmics». En aquest sentit, demana no descuidar la «justícia social» i no estigmatitzar els contagiats.

Diòcesis catalanes

Les diòcesis catalanes han emès diferents comunicats (que es poden consultar a les webs dels bisbats), on exposen les mesures de prevenció, en les quals destaquen el canvi del signe de la pau, que ara s'ha de fer amb una inclinació de cap, la retirada de l'aigua beneïda de les piques i la prohibició de besar imatges i creus, i també es recomana la comunió a la mà.

Totes aquestes indicacions les han dut a la pràctica les diòcesis després de rebre un comunicat de la Conferència Episcopal Espanyola, on es fa una crida especial a la prevenció de cara a la Quaresma i la Setmana Santa: «Les mostres de devoció i afecte cap a les imatges s'han de substituir per unes altres, com ara la inclinació o la reverència, i evitar així el contacte físic.»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Santedat d'estar per casa

El dia de Sant Josep de l'any passat, el Papa publicava l'exhortació apostòlica *Gaudete et exsultate, Alegreu-vos-en i celebren-ho*, que és una invitació a la santedat en tots els estats i situacions de la vida. Ens anima a fixar-nos i emmirallar-nos en els sants «de la porta del costat», els de casa nostra, els que tenim a l'abast de la mà, els que s'han santificat duent a terme les senzilles tasques i obligacions del seu propi estat.

Ens proposa una santedat d'estar per casa: «A cada u de nosaltres —ens recorda— el Senyor ens ha escollit perquè siguem sants», seguint la invitació divina: «Sigueu sants perquè jo soc sant» (cf. Lv 11,44-45).

Al llarg d'aquesta exhortació ens va donant com unes pistes de santedat, com unes petites definicions, que ens inviten a sentir-nos-hi identificats.

La santedat és, segons el Papa: ser pobres en el nostre cor, reaccionar amb humil mansuetud, saber plorar amb els altres, buscar la justícia amb fam i set.

També ho és mirar i actuar amb misericòrdia, mantenir el cor pur de tot el que pot tacar l'amor, sembrar la pau al nostre voltant, acceptar cada dia el camí de l'Evangeli, encara que ens porti problemes. Són com uns principis de conducta que podem col·locar com a lema i motor del nostre pla diari de vida espiritual.

JOSEP M. MASSANA

Barcelona

Les diòcesis amb seu a Catalunya celebren la XIII Setmana de la Família

La família: escola i camí de santedat

MACIÀ GRAU
Barcelona

Del 22 al 29 de març, les diòcesis amb seu a Catalunya celebren la XIII edició de la Setmana de la Família, una setmana dedicada a enfortir la vocació i la missió de les famílies, així com també a promoure la transmissió dels valors de la vida familiar a la societat. Per fer-ho, durant aquests dies les diòcesis organitzen diverses activitats i tallers que ajuden les famílies a enfortir la comunicació i el diàleg entre els seus membres (al tancament d'aquesta edició els actes es mantenen programats).

El lema escollit per a aquesta edició és «La família: escola i camí de santedat», una frase que, com expliquen els seus organitzadors, pot semblar idealista però que mostra la veritable renovació que fa Jesús cap a totes les famílies, reconciliant-les amb el que és el projecte original de Déu: que l'amor conjugal sigui una imatge de l'amor Trinitari.

La família, epicentre de la felicitat

A l'hora de preparar els actes que es faran durant la setmana, hi ha un esdeveniment recent que hi ha tingut una influència especial: el Congrés de laics «Poble de Déu, en sortida». En aquest congrés es va recalcar precisament la importància d'entendre la família com a epicentre de la felicitat i com un dels principals testimonis de l'amor Trinitari a la societat. Aquest mateix repte és el que treballen a diari els moviments de pastoral familiar i el que marcarà la dinàmica de les

activitats de la Setmana de la Família, com explica Xavier Padilla, codirector del Secretariat diocesà de Pastoral Familiar: «El que hauria de ser un lloc de realització de l'amor massa sovint es converteix en un àmbit de retrets, ofenses i menysteniments explícits o solapats. El nostre objectiu consisteix a transformar les relacions destructives de la inhibició, la indiferència, l'orgull i la prepotència en relacions de penediment, perdó, veritable estimació i ajut mutu.» Es per això que Mn. Antoni Reina, consiliari del Secretariat diocesà de Pastoral Familiar, destaca que la celebració d'aquesta setmana dedicada a les famílies també servirà «per subratllar el sentit de la feina que fan tot l'any els moviments de pastoral familiar, sempre en clau diocesana».

La transmissió de la fe a la família

Per tal de respondre a l'objectiu de la Setmana, està previst que el

DOLORS PARELLADA
«Es fa massa difícil realitzar la vocació de la família prescindint de Déu»

XAVIER PADILLA
«El nostre objectiu consisteix a transformar les relacions destructives en relacions de penediment, perdó, veritable estimació i ajut mutu»

17h a la parròquia Verge de la Pau de Barcelona. Sota els lemes «Directe al cor», «Viu l'experiència» i «Connectats», els tallers promouran la màxima comunió de totes les diferències que hi poden haver als matrimonis, com per exemple les de gènere, d'edat, o de psicologia: «La convivència és possible gràcies al fet que se sintonitza des del cor. Cal ajudar-nos a convertir aquestes diferències en fortaleces de la unió, no en problemes», exposa Xavier Padilla.

El 25 de març, la celebració de la Setmana de la Família s'unirà a la festivitat de l'Anunciació, que servirà perquè les famílies que hi participin se sumin a la Jornada per la Vida. Aquesta efemèride subratlla que la família viu i dona vida i la sosté des del seu inici fins al final, com explica Mn. Reina: «La família acull el sí a la vida des de la concepció, i la cuida amb afecte i devoció fins al final, fent que els que estan al final de la vida no se sentin com una càrrega».

Finalment, la Setmana es clausurarà amb la missa dominical del 29 de març celebrada al monestir de Sant Domènec de Sant Cugat. L'eucaristia estarà presidida pel bisbe Agustí Cortés i serà retransmesa en directe per La 2.

seu acte central sigui una taula rodona dedicada a la transmissió de la fe en la família. L'esdeveniment tindrà lloc el dijous 26 de març a les 19h a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona, i comptarà amb el testimoni de pares, nuvis, catequistes i religioses, entre d'altres. Conjuntament, ajudaran els participants a redescobrir la bellesa de la família a la llum de la paraula i de la fe, com explica Dolors Parellada, codirectora del Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar: «Aquesta iniciativa està pensada per a tots aquells que volen estimar-se de veritat i volen viure l'amor de Déu en les seves famílies. Es fa massa difícil realitzar la vocació de la família prescindint de Déu».

D'altra banda, un dels altres actes destacats de la XIII Setmana de la Família seran dos tallers d'Encontre Matrimonial que tindran lloc els dissabtes 21 i 28 a les

La pregària, símbol d'unitat familiar

Per tal de preparar i ajudar les famílies a viure més a fons la Setmana de la Família, els organitzadors han posat a l'abast de totes les comunitats parroquials que no disposen regularment de preveres una guia per a la celebració de la paraula, que els permetrà participar d'aquesta setmana amb la pregària per la família. I és que la importància de la pregària durant aquests dies, com explica Dolors Parellada, pot ser molt positiva: «La família que prega resta unida. Preguar aclareix la mirada. Per això hem preparat un llibret amb pregàries per fer cada dia de la setmana. Les famílies les poden resar a l'allar i els sacerdots les poden incorporar a les eucaristies com a pregàries dels fidels.»

Tota la informació relacionada amb la XIII Setmana de la Família es pot consultar a pastoralfamiliar-bcn.cat o bé trucant al 934-538 659.

ANÀLISI

Les bondats de l'assignatura de Religió

PERE MICALÓ

Professor de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona

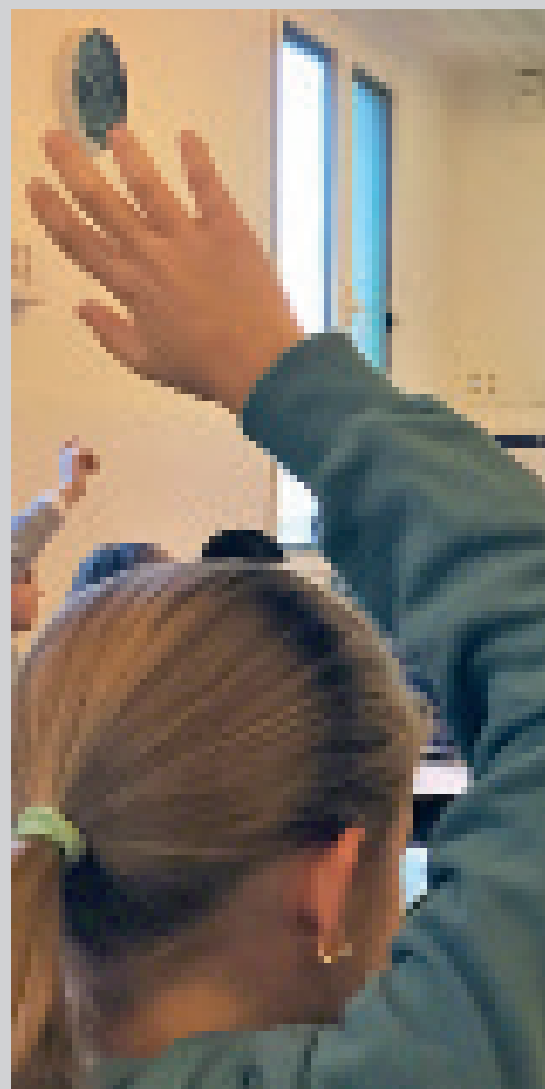
Fer una valoració serena i tranquil·la de l'ensenyament avui a casa nostra en un moment de tant xarbot es fa difícil. I fer prediccions amb un mínim de garantia d'encert ratlla l'impossible. No ho pretenc pas.

De fet, les aigües en l'ensenyament sempre estan remogudes. I això amb mesura és bo, ens diu que hi ha vida; però els nivells actuals poden esdevenir tòxics, desesperançadors, i conviden a dubtar dels interessos dels poders públics. Són molts els interrogants que preocupen. En citaré només dos de grui-xuts: el futur de l'escola concertada a casa nostra pel que fa a la programació administrativa a l'accés i la contestació d'algunes veus al sistema de concerts, i l'amenaça d'una nova Llei Orgànica del govern central (la vuitena en democràcia) amb poc consens social.

Dit això, voldria centrar-me en un tema que, sense tenir la transcendència dels anteriors, també és significatiu per al futur de la nostra societat: em refereixo als ensenyaments de la Religió a l'escola a Catalunya. Parèntesi: aquesta matèria no és ni citada en l'esborrany de projecte de Llei Orgànica. Tanco el parèntesi.

Com a principi, podem encapçalar que els ensenyaments de la religió als centres de titularitat pública és d'oferiment obligatori per part de l'administració i optativa per part de les famílies (i en el seu cas pels alumnes).

Fem una ullada als números. Tenim a Catalunya uns 2.500 centres que imparteixen alguna etapa on s'hauria d'oferir a les famílies la matèria de religió com a optativa. D'entre aquests, en uns mil per causes diverses no s'imparteix la classe de religió. Aquests ensenyaments, pel que fa a la religió

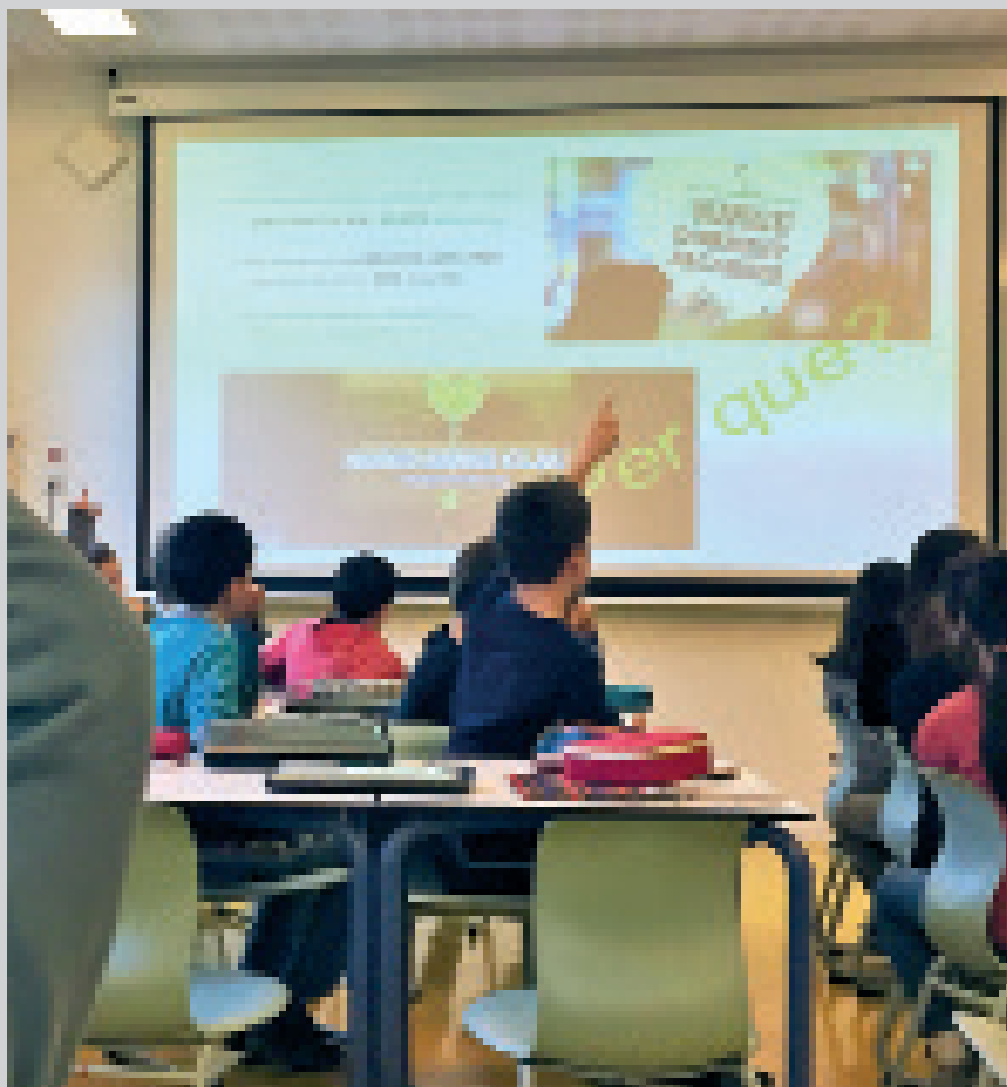

catòlica, estan impartits per 1.151 docents. Si anem al detall de l'alumnat, podem dir que en les etapes de 2n cicle d'Educació Infantil, Educació Primària, ESO i Batxillerat hi ha uns 750.000 alumnes a Catalunya, d'aquests un 10% assisteixen a classe de religió.

Davant aquestes dades, ens podem preguntar: la religió a l'escola, per a què? Té sentit? Cal plantejar-nos seriosament, doncs, primer la bondat de la matèria de religió dins el sistema educatiu i tot seguit el perquè no encaixa amb les opcions de les famílies als centres públics.

Afrontem la primera qüestió: la bondat de la matèria. A la classe de religió s'imparteixen uns coneixements que són instrumentals (serveixen per adquirir-ne d'altres) per a les matèries d'art, filosofia, història, literatura, música...; que ens ajuden a descobrir la nostra identitat històrica i cultural; que ens poden prevenir d'introduir-nos en enganys sectaris i alienadors;

Cal plantejar-se des de les institucions afectades si el marc normatiu és el més beneficiós per als alumnes i la societat en general

que desenvolupen la sensibilitat i el respecte a allò creat, al planeta i a la mateixa persona humana; que treballen unes virtuts i uns valors que són intrínsecament bons per a la nostra societat; que ensenyen a respectar a través del seu coneixement altres tradicions religioses llunyanes o en emergència en la nostra societat; que transmeten els principals coneixements sobre la persona, el missatge i l'obra de Jesús de Natzaret, l'Església, el món bíblic, la litúrgia i l'art sacre...

Plantegem el segon tema: per què no l'escullen les famílies? Si acceptem que rebre coneixements de la religió és bo, quin és, doncs, el problema perquè la seva opció sigui poc acceptada socialment? La resposta és polièdrica. La indiferència religiosa i el desconeixement social del que s'hi imparteix podrien ser dos grans eixos de reflexió, però no els únics que ens condueixen a tenir una taxa d'analfabetisme religiós de més d'un 80% dels nostres infants i joves. Aquest no és un

problema només d'Església, és un problema d'empobriment social que porta indefectiblement a afèblir la nostra identitat com a poble configurat en una tradició religiosa judeocristiana.

La desaparició dels ensenyaments de la religió del sistema educatiu no seria pas considerada a nivell de carrer com una tragèdia; ans al contrari, per alguns seria aplaudit. Però al cap d'un temps, analitzant les mancances del sistema educatiu, trobaríem a faltar la majoria dels continguts que actualment s'imparteixen a la classe de religió per una educació realment integral dels alumnes.

Soc conscient que no afronto la controvèrsia de si els ensenyaments de la religió als centres públics s'han de fer des d'una perspectiva confessional o des d'una òptica no confessional, exclusivament; o des d'una doble via ja esbossada en normatives anteriors. Trobaríem la solució en un acord de canvi de marc normatiu?

Quan les xifres són les que són, cal plantejar-se des de les institucions afectades si el marc normatiu és el més beneficiós per als alumnes i la societat en general.

Això, òbviament, és posar en qüestió la normativa actual en la qual hi ha sectors que se senten molt còmodes. El que és cert és que analitzant els resultats del sistema no tenim, ni des de les diferents confessions religioses ni des dels poders públics, els resultats desitjats.

És urgent iniciar un procés profund de reflexió a nivell social, polític i eclesial, amb altura de mires, capacitat de renúncia, deixant de banda partidismes i ideologies, amb els ulls fets en una normativa legal —respecte als ensenyaments dels continguts de la religió a l'escola— que afavoreixi el bé comú, que pretengui una educació integral de l'alumne i que vetlli per mantenir la identitat del nostre poble.

Del 23 de març a l'1 d'abril els pares que tenen fills en centres públics podran exercir el dret d'escollir la matèria de religió. Alguns decidiran conscientment optar per la classe de religió, altres no. Fins aquí res a dir. El que sap greu és el gran nombre de famílies que ni s'ho plantejaran.

Cardenal Carlos Aguiar Retes, arquebisbe primat de Mèxic

«Vivim un canvi de mentalitat que no s'havia vist des del segle XVI»

MACIÀ GRAU
Redacció

El febrer del 2018, el cardenal Carlos Aguiar Retes va prendre possessió del càrrec d'arquebisbe primat de Mèxic, després de nou anys al capdavant de l'arxidiòcesi de Tlalnepantla. Aquest nomenament el va situar en la posició més alta dins l'Església catòlica de Mèxic, fet que va aprofitar per realitzar una sèrie de canvis que apropessin el país a les noves necessitats i a les reformes impulsades pel papa Francesc des del Vaticà.

La seva primera decisió va ser la de reorganitzar l'arxidiòcesi de Mèxic, que va dividir en quatre diòcesis, de les quals tres les va crear ell mateix. Aquesta reestructuració de la província eclesiàstica va suposar reduir la mida de les diòcesis, i va permetre als pastors acostar-se més al poble. Alhora va fer que els feligresos tinguessin un contacte més personal amb el presbiteri.

Ara, el repte del cardenal Aguiar és fer emergir la presència de l'Església a la societat, potenciant-ne l'acció sociocaritativa i en el camp educatiu, per tal d'ajudar-la a superar els grans problemes d'inseguretat, narcotràfic i violència que encara viu a l'actualitat.

Quines són les principals necessitats pastorals a Mèxic?

Pel que fa a la vida interna, és molt important que puguem generar una consciència de presbiteri i fer que els sacerdots es coneguin. Això encara s'ha de treballar per aconseguir que hi hagi més relacions interpersonals, ja que tant els religiosos com els diocesans tenen una presència molt significativa en camps com l'educació o la solidari-

tat, i necessitem facilitar la comunicació entre ells.

D'altra banda, hi ha altres necessitats que són un repte també en l'aspecte de la nostra relació amb la societat. Treballem per fer emergir la presència de l'Església de manera que la seva vida sigui coneguda, i que els pastors puguem donar un testimoni creïble i transparent.

Volem aconseguir fer més present l'Església perquè sigui llevat i ferment de la vida social, política i cultural de la ciutat.

A Mèxic el 84% de la població és catòlica, però a Europa aquestes xifres són molt més baixes. Quines són les diferències?

Mèxic ve d'un catolicisme fervent, ja que a principis del segle XX més del 90% de la població era catòlica, i hem aconseguit conservar aquest percentatge, a diferència de la resta d'Amèrica Llatina on ha baixat més notablement. Considero que ens ha ajudat molt la religiositat popular, però sobretot el fet que aquí l'Església històricament sempre ha estat perseguida, i mai ha tingut el subsidi del govern, com ha passat a Espanya o Itàlia. És el poble el que ens ajuda i són els catòlics els que sostenen l'Església directament. Això fa que al sacerdot se'l vegi com una persona propera i estimada, i molt respectada, perquè som testimonis i ens interessa que la societat no tingui els problemes que té. La gent mai no ha fet responsable l'Església catòlica de la inseguretat, de la violència, del narcotràfic o dels greus problemes que vivim.

A més, els mecanismes de repressió que ha sofert la societat han estat tots causats pel govern, i mai per part de l'Església. Aquesta

El cardenal Carlos Aguiar va visitar l'arquebisbat de Barcelona amb motiu de la Jornada «Parròquies al servei de l'evangelització».

és la gran diferència que hi veig; les circumstàncies que hem patit, com la desamortització de béns del segle XIX o la persecució religiosa del segle XX. Ara en rebem aquests beneficis i hem d'aprofitar-los.

Com viuen els sacerdots i religiosos l'alt índex de criminalitat que hi ha a Mèxic?

Un dels aspectes que defineix més l'Església de Mèxic és la gran admiració que té la gent cap als sacerdots i sobretot pels religiosos i religioses, que fan unes obres de presència molt significatives. Les religioses són molt estimades, més

Agustí Codinach

fins i tot que els sacerdots, fins al punt que si van amb els hàbits pel carrer o en transport públic, sovint els conductors deixen que viatgin gratuïtament i els lladres mai no els roben. Conec un cas on els mateixos assaltants d'un autobús van deixar marxar una religiosa sense robar-li; els delinqüents ens respecten per tot el que fem per la societat.

Del 17 al 19 de febrer ha participat en les Jornades de Reflexió al Seminari Conciliar de Barcelona «Parròquies al servei de l'evangelització».

Les jornades van ser molt interessants per parlar del món en què vivim, i sobretot per reflexionar sobre el canvi d'època que s'està produint a l'actualitat. Hem de prendre consciència que som davant d'un canvi de mentalitat que no s'havia vist des del segle XVI i és important veure quines oportunitats ens presenta per aprofitar-les. Hem de ser actors i gestors de la nova cultura que vindrà i no quedar-nos-en al marge. A les jornades vam tractar aquesta qüestió i vam presentar respostes i camins concrets a aquesta realitat que estem intentant promoure a Mèxic.

Què pot fer, doncs, l'Església davant d'aquest canvi d'època?

Davant d'aquest desafiament, el repte és actuar en comunitat i que siguem testimonis de la presència de Déu i de l'home. El papa Joan Pau II ho va dir clarament: «Hem de ser casa i escola de la humanitat.»

A nivell pràctic, crec que hauríem de passar de les estructures tradicionals com la parròquia a una nova modalitat que planteja el dret canònic, les unitats pastorals, que permetrien aixecar els límits jurídics de les parròquies. Això faria que en comptes de la figura del rector tinguéssim equips sacerdotals coordinats entre ells i amb un grup de fidels que s'identificaria amb una mateixa identitat social. Si aconseguim això llavors tornariem a tenir no només fidels de l'Església catòlica, sinó deixebles de Crist amb una referència social i cultural i que treballen en conjunt. És un repte important, i per fer-ho necessitem formar sacerdots en aquesta línia, que trenquin el paradigma, ja que és difícil que ho facin els actuals. Com diu el papa Francesc, hem d'aconseguir invertir la piràmide i passar de ser cupulars a circulars.

25
anys

Ràdio Estel

25 anys amb tu

La Litúrgia des de Montserrat

en directe des de la Basílica de Santa Maria de Montserrat

SEGUEIX-NOS

cada dia a les 7.30 h, Laudes
de dilluns a dissabte a les 18.45 h, Vespres

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

SABER ESCOLTAR

La comprensió tolerant i l'amor a la veritat

Se'ns diu, moltes vegades, que hem de ser tolerants. No obstant, els cristians sabem que la tolerància no basta. Jesús, a l'Evangeli, ens convida a no estimar únicament els amics, sinó també els enemics. El Sermó de la Muntanya, la carta magna del Regne, explica, d'una manera transparent, la tasca que ens pertoca: «Hem de ser sants com ho és el Pare Celestial, que fa sortir el sol i fa ploure sobre justos i injustos.»

L'Evangeli busca tocar la realitat de la nostra ànima i, per tant, superar els instints primaris: «Ull per ull i dent per dent.» Hem de ser tolerants, però no podem restar només amb aquesta actitud. Hem de ser capaços d'estimar i, alerta! de buscar la veritat.

Sant Joan Pau II, a l'encíclica *Veritatis splendor* escriu: «En realitat, la veritable comprensió i la genuïna compassió han de significar amor a la persona, al seu veritable bé, a la seva llibertat autèntica. I això, certament, no es dona amagant o debilitant la veritat moral, sinó proposant-la amb el seu profund significat d'irradiació de la Saviesa eterna de Déu, rebuda per mitjà de Crist i de servei a l'home, el creixement de la seva llibertat i la recerca de la seva felicitat.»

Tant la comprensió com la tolerància amb els altres no volen dir que tant se'ns en doni la veritat. En aquest darrer cas, i això passa bastant, s'arriba a la permissivitat. Aquesta forma part de molts aspec-

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

tes personals i socials de la nostra societat.

Respectar les persones no significa que tot és igual. A vegades, trobo contradictòria aquesta frase: «Respecto la teva idea, però jo penso que la veritat és una altra cosa i la tinc jo.» L'home savi i cristià té el deure de cercar la veritat, la qual cosa no significa que cada minut ens hàgim de barallar amb els altres. Tanmateix la veritat ha d'ocupar un primer lloc en la vida, sense renunciar a l'estimació.

Jesús, a l'Evangeli, ens convida a no estimar únicament els amics, sinó també els enemics

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Sempre he cregut que la meua vocació, la crida de Déu, va ser a favor de la joventut i he procurat posar-la en pràctica. També a l'escola i de moltes maneres. Ara bé, continuo pensant que la classe de religió no és el millor mitjà triat per Jesús, quan va dir: «Aneu per tot el món...»

A les raons generals, al país on visc, se n'afegeix una altra. Va patir una guerra civil en la qual mestres i joventut s'hi van veure immersos. Entre la depuració d'alguns professors i la mort o l'exili d'altres, acabada la contesa, es van haver de suplir les places d'ensenyants com es va poder.

Guardo un bon record dels professors de religió. La conseqüència de la matança de clergues pròpia d'aquella guerra, va suposar que, els que van sobreviure, es van sen-

A PROPÒSIT DE...

Religió a classe

tir solidaris dels que van morir. El llatí va ser una altra cosa. La manca de professors es va suplir, en molts casos, amb sacerdots que coneixien aquesta llengua pels estudis al Seminari. No l'exercien amb gaire simpatia perquè la seva tasca era de suplència. El llatí va ser una assignatura antipàtica i, qui l'ensenyava, generalment, també.

Més tard, el professor desenvolupava la seva funció d'acord amb la seva vocació cristiana, però no se suspenia mai. L'assignatura era una de les «tres maries». Aquest

La manca de professors es va suplir, en molts casos, amb sacerdots que coneixien aquesta llengua pels estudis al Seminari

apel·latiu tan joios en va iniciar el descrèdit.

Alguns professors van continuar sent fidels a la seva vocació. Altres ho van aprofitar perquè aquest ofici suposava un sou sucós.

De tota manera, si en alguna cosa eren sincers, era inculcant les seves inquietuds. Des d'una monja que va sol·licitar la meua col·laboració perquè expliqués com era el país de Jesús, i m'advertia que les seves alumnes, d'11 o 12 anys, ja estaven al corrent de les fonts elohista, jahivsta, sacerdotal i deuteronomica (Déu meu, què els deu haver quedat d'allò?), fins al sacerdot en crisi que comunicava als alumnes de batxillerat que allò que Jesús havia ofert la vida per nosaltres era una invenció. El van detenir en un lloc estratègic del qual no podia escapar i punt.

Entre nosaltres, aquesta assignatura, resulta útil per al Regne?

SIGNES D'AVUI

Transmissions en crisi

 LLUÍS SERRA LLANSANA
 llserrall@gmail.com

Cada generació transmet a la següent tota una sèrie de continguts entrellaçats per la cultura. Es tracta d'un fet complex que, en certa manera, es constitueix en el fil que uneix les perles del collaret. Lluís Duch, monjo de Montserrat, va ser un expert a analitzar aquesta realitat. Els vehicles de transmissió, com la religió, la política, l'escola, la família i la cultura sembla que han perdut la capacitat per articular les transmissions. Aquesta situació afecta el nucli de la societat actual.

El papa Francesc insisteix en el fet que no som en una època de canvis sinó en un canvi d'època. A la carta als joves, escriu: «De vegades els adults fracassen en la transmissió dels valors fonamentals de l'existència, o ni tan sols ho intenten; o bé opten per imitar els joves,

invertint d'aquesta manera la relació entre generacions. Aleshores es corre el risc que la relació entre joves i adults es mantingui en el pla afectiu, sense incidir gens en la dimensió educativa i cultural» (80). Es perd la continuïtat. Hi ha ruptura en la transmissió. Com si acabés una època, sense consolidar-se encara la següent.

El circuit del saber no segueix el criteri de l'antiguitat. Ara els joves han d'explicar als adults com funciona un mòbil. Ja no necessiten escoltar-los sinó anar a internet per buscar coneixement. Mentre els ve-

terans van llegir Francis Fukuyama que preconitzava el final de la història i l'últim home, ara treu el cap la temptació de l'adamisme: amb mi comença la nova història. Tot el sistema està en crisi, no només la religió. Monestirs que han resistit més de mil anys des de la seva fundació no tenen candidats.

Transmissió interrompuda. Regna el desconcert. Ja no sabem quin testimoni hem de lliurar a la generació següent, però tampoc veiem ningú interessat a recollir-lo. Per a un jove de 23 anys, un de 18 ja és d'una altra generació. Naveguem en un oceà d'afectes, però se'ns escapen els continguts. Potser té raó Malena Hernan quan afirma: «És la mateixa crisi la que conté la solució a la crisi.» Un raig d'esperança?

Ja no sabem quin testimoni hem de lliurar a la generació següent

 VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
 viquimolins70@gmail.com

L'altre dia vaig comptar entre el carrer Pelai, la plaça de Catalunya i el carrer Fontanella vuit homes i dues dones instal·lats i instal·lades al carrer amb mostres ben clares de formar part del col·lectiu cada vegada més gran dels sensesostre. A les dues dones les conec de fa temps. Una no té cames i s'asseu a terra al costat d'una cadira de rodes i demana almoina a la plaça de Catalunya. Sovint, a prop de Fontanella, s'hi passa moltes hores, m'imagino que fins que algú la ve a buscar i l'asseu altre cop a la cadira. L'altra varia molt de lloc. No demana res, només parla en veu alta i mostra senyals de patir alguna malaltia mental greu.

Els homes canvien més de lloc on pidolar o simplement dormir al costat dels seus gossos. N'hi ha un que s'ha instal·lat com si es tractés

de casa seva, amb matalàs, bosses, carro i, fins i tot, una mena d'altar amb sants i espelmes. D'altres s'asseuen a terra amb un cartró que descriu la seva situació en primera persona on explica que tenen gana, que demanen ajuda, etc. Alguns amb un cert humor negre tenen uns quants gots on especifiquen per a què volen les monedes: per menjar, per beure, per al gos o per a porros...

També n'hi ha un que s'acostuma a prostrar a terra de genolls i el cap amagat amb els braços que sostenen un got en el qual esperen rebre alguna almoina sense donar la cara. Vergonya, postura estudiada, necessitat de mantenir l'anonimat...? Sigui el que sigui, aquesta despersonalització em produeix una gran angouxa i m'impedeix acostar-m'hi.

Perquè a alguns d'aquests o

aquestes sensesostre els conec pel seu nom, conec part de les seves històries, però sento la impotència de no poder fer res més que acostar-m'hi. És el cas del meu amic Noloto, que acostuma a posar-se davant del carrer Rivadeneyra. Quan me'l trobo assegut a la cadira de rodes amb les seves cametes deformes i el somriure emocionat fem petar la xerrada i ens fem una forta abraçada.

Planyo aquesta Barcelona tan bella i amb tanta pobresa!

La despersonalització dels sensesostre em produeix una gran angouxa

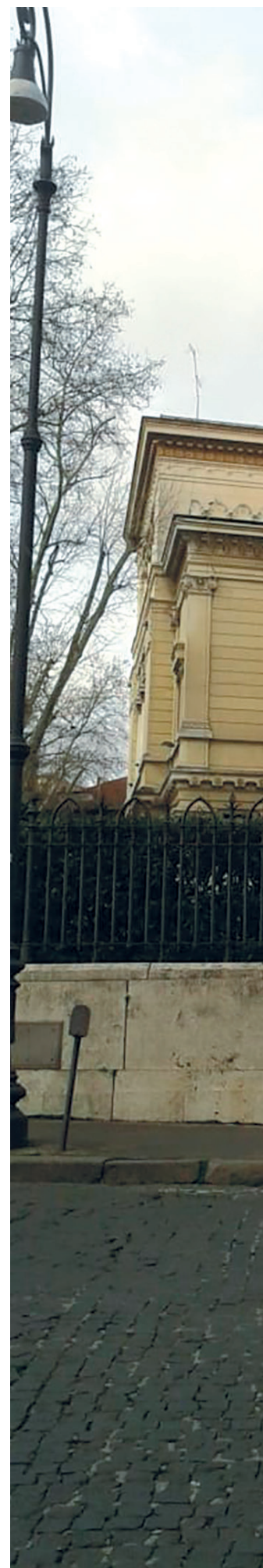
FINESTRA A LA VIDA

El plor dels nostres carrers

**Aproximació a la comunitat jueva
de la Ciutat Eterna**

«Els nostres germans grans» de Roma

FRA BERNAT FOLCRÀ
Corresponsal al Vaticà

La Gran Sinagoga de Roma es va construir entre el 1901 i el 1904.

Les catacumbes són testimoni de la presència de deu sinagogues que s'havien erigit a Roma en temps dels romans

La comunitat jueva de Roma és la més antiga d'Europa. Els seus més de 2.200 anys de vida ininterrompuda la converteixen en una de les comunitats més antigues fora de la terra d'Israel. És una comunitat plena de novetat, per la joventut del rabí Jacov Di Segni, director de l'Oficina Rabínica de Roma. Amb 32 anys, és testimoni de la gran densitat històrica que guarda la comunitat jueva de Roma. Saber-ne més coses ens ajudarà a apreciar molt millor l'herència que tenim en comú els cristians amb els germans jueus, «els nostres germans grans», com els va definir sant Joan Pau II.

Abans del naixement de Crist arriben els primers jueus a Roma. 1 Macabeus explica que alguns jueus van ser enviats en missió, de Jerusalem a Roma, per instaurar aliances polítiques amb els romans. Arran d'aquesta missió es creen les primeres comunitats. L'any 70 dC, amb la destrucció del temple de Jerusalem i l'exili, van arribar a Roma moltíssims jueus presoners de Jerusalem. Les catacumbes són testimoni de la presència de deu sinagogues que s'havien erigit a Roma en temps dels romans.

A l'Arc de Titus, s'hi poden veure les escenes de la destrucció del temple de Jerusalem, l'arribada dels jueus deportats, els tresors del temple destruït, com la menorà d'or: són escenes que narren com es va formant la comunitat jueva a l'antiga Roma. En una Europa on els jueus no troben fàcilment un lloc per viure-hi, amb freqüència els qui els acullen els tanquen en un gueto. A Roma, el 1555 es constitueix aquest gueto. Hi arriben els jueus d'altres regions d'Itàlia, i després els de Sicília, Espanya, i també de Portugal i França. A Roma hi ha una gran diversitat de comunitats concentrades a l'entorn de la sinagoga (en hebreu *Bet Kenesset*, casa de reunió). A la sinagoga s'hi resa, s'hi estudia: és el centre de la vida comunitària.

El rabí Jacov Di Segni explica que la comunitat jueva de Roma va estar formada per cinc escoles: l'escola Temple, la Nova, la Siciliana, la Castellana i la Catalana. L'escola Temple va ser la comunitat més antiga, perquè va arribar directament de Jerusalem. A la segona escola, la Nova, hi resaven els jueus italians que van arribar de la rodalia de Roma. La tercera escola era la dels jueus que vivien a

Sicília abans de l'arribada dels jueus espanyols, els quals van conformar les dues escoles restants, la castellana i la catalana, que va ser la més important des del punt de vista arquitectònic.

Els ritus de les pregàries es distribueixen en ritu sefardita o ritu espanyol, ritu asquenazita o ritu alemany, i ritu italià, però també n'hi ha d'altres de menors, com el francès i el sicilià. Els jueus viuen dins del gueto de Roma fins que s'obre el 1870, amb l'emancipació que neix de les idees de llibertat, igualtat i fraternitat de la Revolució Francesa, la qual cosa permet que els jueus siguin declarats iguals que els altres i puguin prendre part en la vida pública de Roma, assumint fins i tot càrrecs polítics.

Durant l'Holocaust (1939-1945) hi va haver molts convents i famílies cristianes que a Roma van amagar i salvar els jueus. Aquest és un fet que la comunitat jueva té molt present. L'Estat d'Israel, al Museu de la Shoa, ha reconegut les persones que han salvat la vida dels hebreus com a «Justos entre les Nacions». «Aquest és un reconeixement molt important: les persones salvades han testimoniat que han estat salvades per diverses famílies, laiques o religioses», diu el rabí Jacov Di Segni.

De totes les visites dels Papes, la primera visita de Joan Pau II és la més recordada per la comunitat jueva de Roma: «Que el Papa vingués, entrés en una sinagoga i es reunís de forma fraterna i amistosa amb el rabí i amb la comunitat suposava la fi de l'enemistat i dels sentiments antisemites.» Va ser un pas que després va continuar amb les visites de Benet XVI i de Francesc, però la de Joan Pau II va ser la que va generar més impacte arreu del món catòlic, perquè va apreciar els jueus com a «germans grans». Aquestes paraules reconeixien el fet que la religió cristiana es basa en la jueva, reconeixien la importància d'una tradició que, com a catòlics no podem desconèixer, no podem substituir, i amb la qual hem de mantenir una relació pacífica.

La fe

El judaisme és, abans que res, un poble. És la història d'un poble

De totes les visites dels Papes, la primera visita de Joan Pau II és la més recordada per la comunitat jueva de Roma

que prové de la mateixa família de patriarques, d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, poble que es forma quan és expulsat d'Egipte i rep la Llei al mont Sinaí, els deu manaments. És una religió d'observança dels preceptes, que en hebreu reben el nom de *mizvâ*, 613 preceptes manats per la Bíblia, més uns altres instituïts pels rabins. Els preceptes regulen la vida pel que fa a alimentació, oració, el dissabte o les festes, els moments de vida d'una persona. El matrimoni és un precepte religiós per a tots, també per als rabins. És una obligació casar-se i tenir una família, una descendència. La pregària pot ser individual, però té més valor si es realitza en una sinagoga amb almenys set homes adults, té una força més gran. Un moment solemne de la pregària és quan a la sinagoga també es llegeix el rotlle sagrat de la Bíblia, cada dissabte i cada festa.

L'esperança

La major part de la història jueva transcorre a l'exili, en la diàspora que s'esdevé des de la destrucció del segon temple (70 dC) fins als inicis del segle passat. Les comunitats que

El rabí Jacov Di Segni,
director de l'Oficina
Rabínica de Roma.

**Viure en esperança
és una cosa que tenen
en comú els cristians
amb els jueus**

s'havien quedat a Israel van ser molt poques i no eren importants. «La manera de viure estava centrada en el fet del retorn, fins i tot les sinagogues es construïen mirant cap a Orient, cap a Jerusalem. Segons una línia de pensament, el retorn és anunciat pels profetes. Però aquest retorn no ha estat definitiu, ja que no tots els jueus han retornat, ni el temple ha estat reconstruït», puntualitza el rabí Di Segni. Els jueus esperen que serà el Messies el qui farà retornar tots els jueus a la terra d'Israel i qui reconstruirà el Temple. Viure en l'esperança és una cosa que tenen en comú els cristians amb els jueus. L'esperança de la segona vinguda de Crist és un aspecte comú amb la vinguda del Messies que esperen els jueus.

L'exili no ha destruït l'esperança en el retorn ni en la reconstrucció: «Qualsevol jueu, des de qualsevol indret del món, resa orientant-se cap a Jerusalem, i les sinagogues estan orientades cap a Jerusalem. Segons la tradició, el temple havia estat construït en el punt exacte on el Senyor havia creat el món, el mateix indret on després havia estat lligat Isaac.

On Jacob va somiar amb l'escala, que representa principalment la unió entre el cel i la terra, la humanitat i Déu. Jacob, després del somni, diu: "Això serà una casa per a Déu." Així, es decideix que aquest indret del somni seria el lloc del temple. Va ser el lloc de peregrinació per a tots els jueus durant les principals festes, Pasqua, Pentecosta i la festa dels Tabernacles.»

La caritat

A la religió jueva hi ha uns preceptes que es refereixen a la relació amb Déu i hi ha altres preceptes que ordenen la relació amb les altres persones. No es pot ser jueu, com tampoc no es pot ser cristià, estimant només Déu sense estimar alhora el germà: «Els tres preceptes fonamentals són l'estudi de la Torà, la pregària i la caritat, que no és únicament una simple beneficència; l'hospitalitat, l'ajuda de les persones que estan en dificultat, són tots ells actes d'amor, de caritat, que serveixen per unir el poble i la comunitat.»

La pau i l'alegria

Tant després de cada àpat com en la pregària principal del judaisme, que es fa tres cops al dia, s'acaba amb una petició per la pau arreu del món. Ose *shalom bimromav*, «que aquell que fa la pau al cel, faci la pau a la terra». És un deure religiós resar per la pau dels llocs que un habita. Perquè la pau es realitzi, diu el rabí Jacov, cal l'exemple pràctic, el testimoni. Abans de parlar de política caldria parlar del nostre comportament, de la nostra relació amb les altres persones, no ser enemic, no ser envejós, sobretot amb les persones que són diferents de nosaltres.

El papa Francesc ha convidat amb molta insistència els cristians a donar testimoni de vida amb l'alegria, especialment amb l'exhortació *Evangelium gaudium*. També per als jueus l'alegria és un pilar importantíssim. «Totes les desgràcies de la història de la humanitat i del judaisme han estat causades per una manca d'alegria en la pregària. L'alegria és un aspecte fonamental en la vida de cada ésser humà i en la dels jueus.» Està molt ben dit a la Bíblia (Dt 28,47). Per això l'alegria és tan important, i els textos rabítics criden l'atenció continuament sobre el fet que l'oració ha de ser feta amb alegria. No s'ha d'iniciar l'oració si un està trist. «Quina és la persona feliç, realment feliç? No és la persona que té molt, que és rica. La persona feliç és aquella que és feliç amb allò que té. Una persona que no és envejosa, que no està tota l'estona mirant què tenen els altres. Una persona així no és feliç, no és completa.»

Un dels moments on es viu més l'alegria, que per als jueus és una alegria que arriba directament del Jardí de l'Edèn, és el dissabte. Des del capvespre de divendres a les cases s'entonen cants que animen a l'alegria, al mur de les lamentacions s'hi balla. El moment del matrimoni és particularment alegre. «Hi ha una festa de l'any jueu anomenada *simhat Tora*, l'alegria de la Torà, el darrer dia de la festa dels Tabernacles, que és el dia en què es conclou la lectura anual del Pentateuc i es torna a començar de nou.» Aquell dia tots ballen i fan voltes plegats al voltant dels rotlles de la Llei.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

El dia del Seminari

Benvolguts,

En aquest diumenge som invitats a pregar especialment per les vocacions sacerdotals i pel nostre Seminari. A Catalunya no s'han regatejat esforços en aquest camp apostòlic. Des de fa uns anys, els candidats a esdevenir capellans diocesans es formen als Seminaris de Barcelona, Terrassa i al Seminari Major Interdiocesà. En aquest últim hi tenim els seminaristes de la nostra arxidiòcesi de Tarragona, juntament amb els de la resta de les diòcesis de la província eclesiàstica Tarraconense: Girona, Lleida, Solsona, Urgell, Tortosa i Vic. Tots els seminaristes estudien a la Facultat de Teologia de Catalunya, amb seu a Barcelona. El centenar escàs de candidats a esdevenir capellans diocesans, si sumem aquests tres seminaris, constitueix un signe de vida i d'esperança. Tot i que convindrien moltes més vocacions, el nostre Seminari prepara braços joves per als conreus: «La collita és abundant, però els segadors són pocs» (Mt 9,37).

La vida del prevere només s'entén com una «vida segons l'Esperit». El mateix prevere, mogut per l'Esperit, s'ha deixat convertir per dins i es dona enterament per a l'edificació de l'Església, el poble sant de Déu. La vida i el servei dels capellans és un capital vocacional de gran valor. La seva missió esdevé un signe, una senyera alçada, que fa present sacramentalment la realitat de l'amor de Déu als homes. D'aquí que, per mitjà del conreu d'una vida santa, els capellans, abans de ser «pastors missioners», com s'indica en el lema d'enguany, han de viure en l'escola dels autèntics deixebles.

Sant Agustí mateix, en un famós sermó sobre els pastors, afirma amb una gran bellesa que el pastor és també un cristià, membre del ramat que Jesús ha congregat al seu voltant: «Ser cristià se m'ha donat com a do propi; ser bisbe, en canvi, ho he rebut per al vostre bé» (*Sermó 46*).

És tota l'Església diocesana, que ha de fer seva la tasca de promoure vocacions a la vida sacerdotal, però cal un clima nou. El Concili Provincial Tarraconense ens proposava admirablement «estimular en les comunitats un nou clima que faci possible de dur a terme una pastoral vocacional entusiasmada. S'ha d'educar en una fe profunda i generosa que ens disposi a servir i a donar la vida» (CPT 153).

Però, primer de tot, cal pregar: «Preagueu, doncs, a l'Amo dels sembrats que hi envii més segadors» (Mt 9,38). En segon lloc, cal agrair el ministeri sacerdotal com un do de Déu a la seva Església. En tercer lloc, cal continuar treballant pels diversos serveis i vocacions, amb especial cura a la pastoral de joves, dedicant-hi persones que els acompanyin espiritualment.

«Si partim de la convicció que l'Esperit continua suscitant vocacions», afirma el papa Francesc en la seva exhortació als Joves (n. 274), aleshores el que hem de fer és, per coherència amb la nostra pròpia vida, «"tornar a tirar les xarxes" en nom del Senyor, amb tota confiança». «Podem atrevir-nos, i ho hem de fer, a dir a cada jove que es pregunta per la possibilitat de seguir aquest camí.»

Ben vostre,

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Viure la primavera

La primavera és una època ideal per sorprendre's per tot el que ens envolta. Descobrir que el que sembla ordinari a primera vista és, en realitat, extraordinari. La clau és aturar-se. Si ens hi fixem, veurem que la natura ens regala constants testimonis de la grandesa de Déu.

Ara que comença aquesta preciosa estació, podem reflexionar sobre el veritable sentit i significat de la natura. Obrim els ulls i observem totes les meravelles que tenim al nostre voltant. Fem-ho amb els cinc sentits, així podrem, per exemple, olorar la terra mullada, escoltar el mar. Quina infinitat de colors i quanta bellesa podem admirar! Contemplem el cel, les estrelles que brillen en la foscor i obrim el cor a Déu.

La primavera és temps per despertar, per deixar-se il·luminar, per florir, per renéixer. És temps de joia, de recobrar forces, de sentir la vida amb intensitat. Per descomptat, també és temps per ser agraït. Tot, absolutament tot, és un do de Déu. Però, per què hi ha tanta bellesa?

L'univers representa una bellesa viva, que es transforma constantment. La vida està plena de petites i grans meravelles que ens deixen bocabadats. Com va dir sant Tomàs d'Aquino: «La bellesa guia l'home cap a Déu.» A la naturalesa, veiem el rostre de Déu.

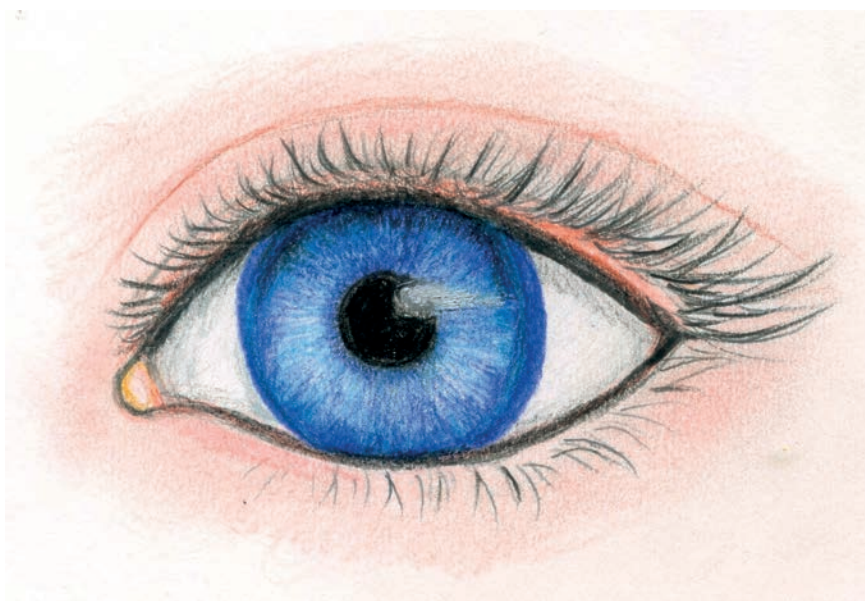
A mesura que aprenem a observar detingudament, també aprenem a mirar amb el cor i a dilucidar què passa realment en el nostre món. Sorprendre's i meravellar-se és vital per comprendre. La sorpresa és la capacitat de percebre la bellesa, tot el que és excepcional i impressionant en el que ens envolta. Una capacitat innata en els nens, però amb tendència a reprimir quan un es fa gran. Davant l'obra més bella mai creada, el més natural és mostrar admiració i respecte per ella.

El famós científic Albert Einstein va dir: «Un no pot deixar de sorprendre's quan contempla els misteris de l'eternitat, de la vida, de la meravellosa estructura de la realitat. N'hi ha prou de tractar de comprendre una mica d'aquest misteri cada dia; mai hem de perdre aquesta sagrada curiositat.» A través d'aquesta curiositat, hem descobert que Déu ens parla a través de tot el que existeix. Però, com ens parla? A cada racó de món, en cada ésser, en cada persona, trobem la presència de Déu que reclama tot el nostre amor.

La natura, en definitiva, ens recorda com ens estima Déu. No només descobrim aquesta estimació en «mirar cap a fora», sinó que també cal «mirar cap a dins» per ser conscient que Déu viu en cada un de nosaltres. El papa Francesc afirma: «Tot l'univers material és un llenguatge de l'amor de Déu, del seu desmesurat afecte cap a nosaltres. El sol, l'aigua, les muntanyes, tot és carícia del creador.» Feliç primavera a tots.

COMENTARI DE LA PARAULA

Era sàbat quan Jesús va fer fang amb la saliva i ungí els ulls del cec de naixement

GLÒRIA MONÉS

L'episodi està emmarcat per la presentació d'un «cec de naixement que estava assegut», segons puntualitza el Còdex Beza al començament, i per la pregunta que els fariseus formulen a Jesús, al final: «És que també nosaltres som cecs?» Hi ha, doncs, diverses maneres de ser «cec». Del primer diuen els seus pares: «Sabem que va néixer cec.» Cinc vegades es recalca que va néixer cec. Els deixebles tenen clar que fou conseqüència d'un pecat originari: «Rabí —pregunten a Jesús—, qui va pecar, aquest o els seus pares, perquè nasqués cec?» La resposta de Jesús és concloent: «Ni pecà ell ni els seus pares, sinó perquè es manifestin les obres de Déu en ell.» S'insisteix que «era un captaire» i en la pregunta dels qui l'havien vist: «No és aquest el qui estava assegut i que captava?» A l'Evangeli de Marc trobem un cec semblant: «El fill de Timeu, Baritmies, cec, estava assegut al marge del camí, demanant almoïna» (Mc 10,46). L'un i l'altre «capten» perquè se senten profundament neces-

sitats de quelcom, malgrat estar «asseguts» en una càtedra, heterodoxa, la del primer, i completament «al marge del camí» que Jesús havia emprès, la del segon. En el nostre cas, hi ha una dada que ens guiarà per interpretar l'escena: «Era sàbat quan Jesús va fer fang i obrí els seus ulls.» Al Gènesi se'ns diu que Jahvè «va plasmar l'home de la pols de la terra i li va insuflar un alè de vida» (Gn 2,7) i que el dia setè, el sàbat, va reposar de la seva obra creadora (2,2-3). Segons Jesús, en canvi, l'obra de la creació ha quedat inacabada, de resultes precisament del precepte sabàtic. D'aquí que els dirigents jueus el volguessin matar perquè els havia deixat ben clar que, en dia de sàbat, «El meu Pare treballa i jo també treballo» (Jn 5,17). Jesús reprèn l'obra del dia sisè i l'acaba definitivament: «Escopí a terra, va fer fang amb la saliva, l'ungí amb el fang posant-lo sobre els seus ulls i digué» que anés a rentar-se a la piscina de Siloè.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia i biblista

Per què tendim a associar el pecat amb la carn, i no amb el peix o els vegetals?

El carnaval se celebra abans del Dimecres de Cendra, dia en què comença la Quaresma. En la tradició cristiana, els quaranta dies que dura la Quaresma són un temps de sacrifici en els quals, per exemple, es convidava a menjar poc en general i, els divendres, a abstenir-se de carn. Per això, prèviament per carnestoltes hi ha més llibertat i es trenquen moltes regles. Cal aprofitar per fer tot allò que després no es podrà fer. La Quaresma és el període de quaranta dies abans de Pasqua que estan marcats pel dejuni i l'abstinença pel calendari litúrgic cristià. Per poder passar millor aquesta època de l'any, el costumari marcava el dijous abans de carnaval com el primer dia d'aquesta setmana festiva en el qual un es podia atipar de valent amb aquells aliments que estaven prohibits durant la Quaresma. Antigament era molt comú que aquests dies els infants fessin captes d'ous per les cases, per elaborar les truites i la resta de plats de la jornada. Les festes de carnestoltes es caracteritzaven per la disbauxa i un consum excessiu de carn de porc: una gran fartanera que començava el Dijous Gras. Per això, s'associava el pecat amb la fartanera de la carn. El peix i els vegetals eren les menges pròpies de la Quaresma.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYA.CRISTIANA.CAT

Diumenge IV de Quaresma

Lectura primera

ISa 16,1.6-7.10-13a

David és ungit rei d'Israel

Lectura del primer llibre de Samuel:

En aquells dies, el Senyor digué a Samuel: «Omple d'oli el corn i veste'n. T'envio a casa de Jesè, el betlehemita: entre els seus fills veig el qui jo vull per rei.» Quan arribà, va veure Eliab i pensà: «Segur que el Senyor ja té al davant el seu ungit.» Però el Senyor digué a Samuel: «No et fixis en el seu aspecte ni en l'alçada de la seva talla. L'he descartat. Allò que l'home veu no és allò que val; l'home veu només l'aspecte exterior, però Déu veu el fons del cor.» Jesè va fer passar davant Samuel els set primers dels seus fills, però Samuel li digué: «D'aquests set, el Senyor no n'escull cap.» I Samuel afegí: «No queda cap més fill?» Jesè respongué: «Encara queda el més petit: és a pasturar el ramat.» Samuel li digué: «Aneu a buscar-lo. No ens posarem a taula que no sigui aquí.» Jesè el feu anar a buscar. Tenia el cabell roig i els ulls bonics; tot ell feia goig de veure. El Senyor digué a Samuel: «Ungeix-lo, que és ell.» Samuel va prendre el corn de l'oli, el va ungir enmig dels seus germans, i des d'aquell dia l'Esperit del Senyor s'apoderà de David.

Salm responsorial

22

El Senyor és el meu pastor,
no em manca res,
em fa descansar en prats
deliciosos;
em mena al repòs vora l'aigua,
i allí em retorna;
em guia per camins segurs,
per l'amor del seu nom.

*R. El Senyor és el meu pastor,
no em manca res.*

Ni quan passo per barrancs
tenebrosos
no tinc por de res,
perquè us tinc vora meu;
la vostra vara de pastor,
m'asserena i em conforta. *R.*

Davant meu pareu taula vós mateix,
i els enemics ho veuen;
m'heu ungit el cap amb perfums,
ompliu a vessar la meva copa. *R.*

Oh, sí! La vostra bondat i el
vostre amor
m'acompanyen tota la vida,
i viuré anys i més anys
a la casa del Senyor. *R.*

Lectura segona

Ef 5,8-14

*Ressuscita d'entre els morts i el
Crist t'il·luminarà*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, en altre temps vosaltres éreu fosc, però ara que esteu en el Senyor, sou llum. Els fruits que neixen de la llum són tota mena de bondat, de justícia i de veritat. Mireu bé quines coses són les que agraden al Senyor i no us feu solidaris de les obres infructuoses que ells cometien en la fosca; més aviat, denuncieu-les, perquè el que fan en secret ens avergonyiria fins de dir-ho. Però tot allò que la llum ha denunciat queda clarament visible, ja que les coses són clares i visibles quan són llum. Per això diuen: «Desvetlla't, tu que dorms; ressuscita d'entre els morts i el Crist t'il·luminarà.»

Verset

Jn 8,12b

*Diu el Senyor: Jo soc la llum del
món; el qui em segueix tindrà la
llum de la vida*

Evangelí

Jn 9,1-41

*Anà a Siloè, s'hi rentà i tornà
veient-hi*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús veié tot passant un cec de naixement. [...] escopí a terra, va fer amb la saliva una mica de fang, l'estengué sobre els ulls del cec i li digué: «Ves a rentar-te a la piscina de Siloè.» Aquest nom significa «enviat». Ell

hi anà, s'hi rentà i tornà veient-hi. La gent del veïnat i els qui l'havien vist sempre captant deien: «No és aquell home que vèiem assegut captant?» Uns responien: «Sí que és ell.» Altres deien: «No és pas ell; és un que s'hi assembla.» Ell digué: «Sí que el soc.» [...] Dugueren als fariseus l'home que abans era cec. El dia que Jesús havia fet el fang i li havia obert els ulls era dissabte, dia de repòs. També els fariseus li preguntaren com havia arribat a veure-hi. Ell els digué: «M'ha estès fang sobre els ulls, m'he rentat, i ara hi veig.» Alguns dels fariseus deien: «Aquest home que no guarda el repòs del dissabte no pot ser

de Déu.» Però altres responien: «Com és possible que un pecador faci tals miracles?» I es dividiren entre ells. S'adreçaren al cec altra vegada i li digueren: «Ja que és a tu, que ell t'ha obert els ulls, tu, què en dius, d'ell?» Ell contestà: «Que és un profeta.» [...] Li respongueren: «Tot tu vas néixer en pecat i ens vols donar lliçons?» I el van excloure de la sinagoga. Jesús va sentir dir que l'havien exclòs de la sinagoga i, quan el trobà, li digué: «Creus en el Fill de l'home?» Ell respongué: «I, qui és, Senyor, perquè hi pugui creure?» Jesús li diu: «Ja l'has vist: és el mateix que parla amb tu.» Li diu ell: «Hi crec, Senyor.» I l'adorà.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA II)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 4)

Març

22. DIUMENGE

Diumenge IV de Quaresma,

Morat. Lectures: 1 Samuel 16,1b.6-7.10-13a / Salm 22 / Efesis 5,8-14 / Joan 9,1-41

SANTORAL: Benvingut, b.; Deo-gràcies, b.; Lea, rel.; Octavià, mr.; Zacaries, p.

23. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 65,17-21 / Salm 29 / Joan 4,43-54. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Josep Oriol* (ML), *Blanc*.

SANTORAL: Toribi de Mogrovejo, b.

24. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 47,1-9.12 / Salm 45 / Joan 5,1-3a.5-16

SANTORAL: Agapit, b.; Caterina de Suècia, rel.; Simó, mr.

25. DIMECRES

Anunciació del Senyor (S), *Blanc*.

Lectures: Isaïes 7,10-14;8,10 / Salm 39 / Hebreus 10,4-10 / Lluc 1,26-38

SANTORAL: Dula, mr.; Humbert, ab.; Ireneu, b.

26. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Èxode 32,7-14 / Salm 105 / Joan 5,31-47
SANTORAL: Brauli, b.; Màxima, mr.

27. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Samuel 2,1a.12-22 / Salm 33 / Joan 7,1-2.10.14.25-30
SANTORAL: Alexandre, mr.; Lídia, mr.; Rupert, b.

28. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 11,18-20 / Salm 7 / Joan 7,40-53
SANTORAL: Doroteu, ab.; Gontram, rei; Sixt III, p.

El Sant 23 MARÇ

Sant Josep Oriol

L'esperit de pobresa i de servei als necessitats impregna tot el cristianisme. Aquest abaixament personal no té només un caràcter moral, sinó que respon a l'assumpció que el cristià fa de la mateixa creu de Crist. A Catalunya en tenim un bon exemple en sant Josep Oriol (1650 - 1702).

Nascut a Barcelona en una família modesta i molt practicant, va ser ordenat sacerdot quan tenia 26 anys. Va començar a ser conegut com a «doctor pa i aigua» perquè vivia de manera molt austera i només s'alimentava de pa i aigua. Adscrit a la basílica de Santa Maria del Pi, es dedicava sobretot a l'atenció dels pobres, per la qual cosa ràpidament va ser molt estimat per les classes populars. La seva fama encara va anar a més quan va començar a obrar guaricions miraculoses. Es va dedicar en cos i ànima al dejuni i als pobres fins a emmalaltir i a donar literalment la vida per Crist i els seus germans. Va ser canonitzat per Pius X el 1909.

La Quaresma de sant Francesc d'Assís

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

«Quan es trobava una vegada, el dia de carnestoltes, prop del llac de Perusa, a casa d'un devot amic seu on havia passat la nit, Déu li inspirà que anés a fer la Quaresma en una illa del llac. Sant Francesc, doncs, pregà aquest seu devot amic que, per amor de Crist, el portés amb la seva barqueta en una illa del llac on no hi hagués ningú; i que això ho fes la nit de Cendra, de manera que ningú se n'adonés. I així, per la gran devoció que tenia sant Francesc, aquell amic amatent complí el seu prec i el va conduir a l'illa esmentada. Sant Francesc només s'emportà dos panets. Havent arribat a l'illa, quan l'amic se'n tornava a casa, sant Francesc li va preguntar afectuosament que no revelés a cap persona que ell era allí i que no tornés a buscar-lo fins al Dijous Sant.

»I així que aquell home se'n anà, sant Francesc restà sol. Com que no hi havia cap estatge on refugiar-se, s'aixoplugà en una bardissa molt espessa, on mates i arços havien format una mena de cova o cabanya; i en aquest lloc es va posar en oració i a contemplar les coses celestials. S'hi quedà tota la Quaresma, sense menjar ni beure, llevat de la meitat d'un d'aquells panets, com ho descobrí el seu devot amic el Dijous Sant, quan tornà a buscar-lo, perquè va trobar un panet sencer i la meitat de l'altre. I es creu que sant Francesc en menjà mig per reverència al dejuni de Crist beneït, el qual dejunà quaranta

dies i quaranta nits sense prendre cap aliment material. I d'aquesta manera, amb el mig panet, es va lliurar de la metzina de la vanagloria i, a imitació de Crist, dejunà quaranta dies i quaranta nits» (*Floretes*, cap. 7).

No és que nosaltres haguem d'imitar d'aquesta manera sant Francesc, però sí que, en el temps de Quaresma, podem dejunar de molts comportaments i actituds que ens afavoriran a nosaltres i els que tenim al voltant.

El papa Francesc ens va dir el Dimercres de Cendra: «La Quaresma no és el temps per carregar les persones amb moralismes innecessaris, sinó per reconèixer que les nostres pobres cendres són estimades per Déu. És un temps de gràcia, per acollir la mirada amorosa de Déu sobre nosaltres i, sentint-nos mirats així, *canviar de vida*. Som al món per caminar de la cendra a la vida. Llavors, no fem pols l'esperança, no incinerem el somni que Déu té sobre nosaltres.»

Amb aquestes paraules ens sentim animats a viure aquest temps quaresmal, de camí cap a la Pasqua.

VII Jornades Pedagògiques Maristes

FRANCESC BALCELLS I TEIXIDÓ

Sota el tema de treball «Pensament crític. Per què?», es van organitzar recentment a Lleida les VII Jornades Pedagògiques Maristes, convocades des del col·legi Maristes Montserrat, amb l'objectiu d'enriquir la pedagogia de les comarques de Ponent. La periodista Laia Servera va ampliar el bagatge del públic, format per pares, mares, mestres i també alguns infants assidus espectadors del programa que presenta al Canal Super3.

La Laia ens va convidar a posar-ho tot en dubte, a començar de zero. No donar res per suposat és una bona manera de créixer. L'*Info K* possibilita el dret a la informació dels infants i, sobretot, el dret a participar de la informació. A les xarxes els vídeos infantils normalment posen l'accent en les «gràcies» dels nens i les nenes. L'*Info K*, en canvi, explica l'entorn i la realitat en què viuen.

«Si estem apassionats pel que comuniquem, és més fàcil que enganxi els infants. I això vol dir no amagar res, perquè no hi ha temes d'infants, ni notícies d'infants, ni música d'infants... L'any passat, per exemple, la notícia que més va atrapar els infants va ser el dels refugiats. Es tracta de presentar el que passa al món de manera més gràfica, però sense defugir-ne res», va comentar la Laia.

La periodista va dir que l'*Info K* s'estructura en tres blocs: «Un primer, de notícies, que afecten

directament els nens i les nenes; el segon bloc no són notícies pròpiament d'infants però els afecten directament, i el darrer està constituït per notícies diverses que els enriqueix». I va afegir: «Un tema que va ser fàcil de tractar, malgrat que des de la visió d'adults no sabíem com fer-ho, va ser el de l'assetjament sexual. El més difícil d'explicar és la maldat humana. Un cop es va estavellar un avió i vam parlar de la seguretat als avions, més que no pas posar imatges del drama. Quan vam saber que havia estat un pilot suïcida, realment ens va costar abordar-ho.»

«La neutralitat —va expressar Laia Servera— és gairebé impossible en el tema informatiu i segurament també en l'educatiu, ja que el que publiqués i el que no publiqués respon a determinats criteris. A l'*Info K* parlem sovint dels animals, defensem la diversitat, limitem la paraula "important", evitem dir "amo del gos" perquè creiem que els éssers vius han de poder ser lliures...»

La Laia va assegurar que «parlar de tu a tu connecta amb l'infant. En canvi, amb els adolescents i joves és més difícil. Entre els 12 i els 20 anys hi ha un buit comunicatiu; per això es refugien en *youtubers*, *instagramers*, *influencers*...».

Com a conclusions d'aquesta xerrada, podem afirmar que l'educació i la comunicació reforcen l'esperit crític. Hem de qüestionar-ho tot i mostrar la riquesa de la diversitat. I cuidar el dret a ser informats.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Coronavirus i fe

No creu que precisament quan hi ha dificultats cal acudir més a Déu? Què pensa d'aquestes mesures que prohibeixen besar medalles i imatges en actes públics de devoció? No som conscients que Déu ens pot protegir?

Aquests dies he rebut diverses consultes sobre el tema. En primer lloc, li diré que la fe i la sensatesa són molt bones amigues. En certes expressions hi ha al darrere un cert il·luminisme poc compatible amb el realisme cristià. Cal confiar en Déu, però no temptar-lo. Una de les lliçons que hem d'aprendre d'aquesta crisi és precisament que som més febles i vulnerables del que pensem. Necessitem Déu. Sempre, però especialment en els moments de més amenaça i dificultat. No crec que les autoritats que han decidit el tancament temporal de les celebracions públiques hagin pres aquesta mesura a la lleugera. En llocs de gran contagi potser sigui necessari. I no per això deixarem de pregar. Personalment, crec que si higienitzem els llocs de culte i adoptem mesures de prevenció potser ja n'hi hauria prou. Però, malauradament, molta gent és poc responsable. Aquesta setmana, que he viatjat en metro per Barcelona, he constatat gran manca de civisme que posa en risc la salut pública: gent que esternudava estrepitosament sense protegir-se. Em sembla prudent evitar petons a imatges i medalles en aquests moments. La devoció es pot expressar amb una reverència, sense contacte físic. Pel que fa a l'aigua beneïda, n'hi hauria prou beneir-la amb sal abundant i unes gotes de lleixiu i renovar-la sovint. És un sagramental que conforta. No hi ha dubte que la responsabilitat cívica de tothom és un deure moral en aquestes circumstàncies. Per exemple, portar a sobre una ampolla de producte desinfectant i fer-lo servir abans d'entrar a l'església seria una bona obra de caritat. Jo el faig servir sempre abans de celebrar la santa missa. Déu ens protegeix i vol que nosaltres hi posem tots els mitjans. I recomanaria recuperar l'encens: és molt antisèptic...

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Decàleg Omella

Des d'Andalusia, la nostra felicitació cordial a Joan Josep Omella, elegit nou president de la Conferència Episcopal, una nova missió que comporta no només grans responsabilitats sinó grans virtuts per il·luminar i encoratjar el Poble de Déu. D'entrada, gosem escriure un decàleg urgent amb paraules del cardenal Omella, després de la seva elecció.

- Inici aquest camí amb temença i tremolor, sempre en consonància amb aquesta Església en sortida, sant i senya del papa Francesc.
- Estem disposats a col·laborar amb tothom, amb totes les institucions, també de l'Estat, perquè estem al servei del bé comú. La convivència sempre és possible.
- Hem d'avançar per aquí, per camins de no-confrontació. Tots ens necessitem.
- No podem servir una societat, una comunitat o l'Església si no l'estimem.
- No volem privilegis, però sí que se'ns tracti amb dignitat i respecte. Això és el que és lloable i desitjable.
- Buscaré sempre els camins per construir ponts, convivència i fraternitat.
- No vull que res del que faci l'Església pugui servir per «reobrir ferides».
- No arribo amb un programa concret, sinó amb la intenció de treballar conjuntament amb tots els bisbes d'Espanya.
- Objectiu: evangelitzar la societat d'avui, segons les claus que ha proposat el papa Francesc.
- Hem de recuperar el goig i l'alegria dins de l'Església.

Tot un decàleg d'esperança, d'unitat i de comunió! Enhorabona, estimat cardenal i pastor!

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Què canviaries?

La Quaresma no està de moda, com tampoc cedir el seient a l'autobús. Són pràctiques que semblen d'un altre temps quan, veritablement, són gestos que humanitzen la quotidianitat i que ens ofereixen una oportunitat única de generar fraternitat.

Alguna vegada segurament us deveu haver preguntat: si tornés a néixer, si tingués vint anys, «què canviaria?» Potser escolliria altres opcions, o estudiaria una altra carrera, o cuidaria més la relació amb aquella persona que ja no hi és...

La Quaresma és un altre «què canviaries?», però del que és quotidià. No cal que ens enfrontem a una situació límit per transformar algun aspecte de la nostra vida. La podem transformar i deixar-nos transformar. Assumir el que necessitem modificar i, a la vegada, demanar la conversió interior que ens permeti aconseguir aquest objectiu. Visquem aquest temps entre la necessitat i el do, entre el clam i l'escolta, amb la tensió pròpia de la nostra imperfecció i la misericòrdia infinita del Senyor.

TERESA GOMÀ
Religiosa del Sagrat Cor de Barcelona

«Corazón ardiente» al cinema

Als cinemes d'Espanya i d'Hispanoamèrica es projecta la pel·lícula *Corazón ardiente*, d'Antonio Cuadri i Goya Producciones. Tracta de l'espiritualitat del Sagrat Cor de Jesús estesa pel que eren «les Espanyes» del segle XVII i XVIII. S'investiga arran de la història real de Karyme Lozano (Lupe Valdés a la pel·lícula), escriptora d'èxit en busca d'inspiració per a la seva propera novel·la.

La meua felicitació al director i a tots els que han fet possible aquesta pel·lícula-documental que porta

l'espectador al coneixement de les aparicions i missatges del Sagrat Cor a santa Margarida a França (segle XVII) i al beat Bernardo de Hoyos (1711-1735) a Valladolid.

Amb molt d'encert, Cuadri entrellança veritat i ficció, sense que cap part perdi claredat. Els detalls són curiosos i també molt interessants els miracles i l'estremidora protecció del Cor de Jesús a militars val·lisoletans a l'Afganistan (any 2010), que explica el mateix capítol.

Com diu Antonio Cuadri: «El gènere del cinema espiritual, religiós, és interessant tocar-lo amb seriositat i modernitat perquè arribi a tots els públics i la gent pugui conèixer realitats com la que planteja *Corazón ardiente*.»

JOSEFA ROMO GARLITO
Valladolid

Ajudar a viure, no a morir

Les cures pal·liatives de què disposem actualment afavoreixen una mort digna. El que és digne és aprovar una Llei de Cures Pal·liatives, no donar via lliure a l'eutanàsia.

Soc partidari de la vida, no de la mort. I per això estic en contra de l'eutanàsia. Ens volen fer creure que és una cosa «progressista» i és un retrocés. No és cap dret, és un engany revestit de compassió i de sentimentalisme que, encara que aquestes actituds davant d'un malalt terminal siguin sinceres, no valoren en la mesura justa el valor de la vida humana.

Apel·lo a les experiències que tots tenim de malalties greus o incurables d'éssers estimats. Jo en trec moltes conclusions. Cap d'ells ha mort indignament ni patint tràgicament, sinó amb afecte, suavitat i en companyia de la família. El que és humà és ajudar a viure, no ajudar a morir.

J. D. MEZ MADRID
Olot

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

És una tendència del disseny urbà que té com a propòsit impedir que aquest col·lectiu trobi un espai per descansar

Arquitectura punitiva contra les persones sense llar

MAC
Barcelona

Un dels neologismes que han aparegut recentment als nostres diccionaris —i malauradament a la nostra vida— és la paraula *aporofòbia*, que vol dir la por, el rebuig o l'aversion que sent una persona envers la pobresa o els pobres. Un terme que ha estat encunyat per la filòsofa i escriptora valenciana Adela Cortina per tal de diferenciar aquesta actitud de la xenofòbia.

Una de les manifestacions més visibles de l'aporofòbia en la vida quotidiana és l'anomenada «arquitectura hostil». Es tracta d'una tendència del disseny urbà que té com a propòsit essencial que els carrers siguin encara més inhòspits per a les persones sense llar. Espais públics fonamentalment, però també privats, es construeixen o alteren per dissuadir que trobin un espai per descansar.

En els darrers anys, les ciutats han estat testimoni de l'eclosió de paviments rocosos, bancs individuals, punxes, ferros, pilons i altres elements amb l'objectiu de dificultar que les persones sense llar s'instal·lin en determinats llocs. Així, l'arquitectura del carrer conspira de manera implacable contra aquest col·lectiu. Aquest fenomen ha coincidit amb l'augment del sensellarisme a les nostres metròpolis.

Violència estructural

«L'arquitectura hostil és la prolongació de l'individualisme i d'un sistema que no promou la creació

de llaços i vincles entre les persones que conviuen en una ciutat. Més enllà que afecti directament les persones que es troben en situació de sense sostre, afecta tota la ciutadania en general, ja que no promou el bon veïnatge, la conversa, etc.», explica Òscar Costa, sotsdirector d'Arrels Sant Ignasi.

Nascuda el 1994, Arrels Sant Ignasi és una fundació que té com a finalitat acompanyar les persones més vulnerables de Lleida, sobretot persones amb situació de sense llar, problemes d'addicions i importants carències (personals, laborals, relacionals...). Alhora, «pretén sensibilitzar i canviar la mirada de la ciutadania respecte aquesta realitat».

«És un estil —assegura Costa— fonamentat en l'exclusió, ja que pretén posar barreres entre les persones. Fomenta l'odi cap als més exclosos i vulnera els drets humans de persones que ja tenen totes les traves possibles per connectar amb

ÒSCAR COSTA

«És un estil fonamentat en l'exclusió, ja que pretén posar barreres entre les persones»

Paviments rocosos instal·lats a l'exterior d'un habitatge de l'Eixample barceloní.

FERRAN MORENO
«Són necessàries respostes inclusives que afavoreixin processos de recuperació de les persones»

la societat. En molts casos és violència estructural que pot passar desapercebuda per una part de la societat i invisibilitza encara més les persones que es troben al carrer.»

Ferran Moreno, tècnic del Programa Sense Llar i Habitatge de Càritas diocesana de Barcelona, opina que l'arquitectura hostil, «com tantes altres mesures, sorgeix des de la malfiança i la por, no des de la confiança. La societat, quan té un problema, no el percep com a propi sinó que l'individualitza. Són molt freqüents les frases com: "Si viu al carrer és perquè ho vol" o "Alguna cosa deu haver fet per trobar-se en aquesta situació."»

Segons Moreno, «són necessàries respostes inclusives que afavoreixin processos de recuperació de les persones. Malauradament, aquesta resposta no hi és, i en contrapartida es fomenta una violència no física, però sí estructural. Aquesta violència és sinònim de rebuig,

de fer fora, d'aporofòbia, de tancament, de desconfiança, de por cap a la persona que dorm al carrer o que ens és estranya. La societat no vol qüestionar-se a si mateixa per no entrar en crisi, per no canviar. Aquesta reacció ens empobreix com a societat en tots els sentits».

«A les grans ciutats trobem molt sovint bancs individuals, barrots, punxes a terra i altres elements arquitectònics que dificulten la vida de les persones que dormen al carrer. Són alguns exemples d'arquitectura hostil. Creiem que aquestes barreres no són la solució, perquè el problema no desapareix, únicament es trasllada; comporten dificultats afegides per a les persones i suposen una vulneració de drets», constata Ferran Busquets, director d'Arrels Fundació.

Des del 1987, Arrels Fundació acompanya persones sense llar de Barcelona en el seu camí cap a l'autonomia, oferint-los orientació i serveis útils d'allotjament, alimentació i atenció sociosanitària. A més, sensibilitza la ciutadania sobre la realitat de la pobresa, denuncia situacions injustes i intenta aportar-hi solucions.

«Quan vius al carrer —posa en relleu Busquets— has d'afrontar dia a dia la por, la inseguretat i la manca de descans. Amb aquestes barreres s'hi suma la sensació que la societat et rebutja i l'estrès d'haver de trobar un nou espai segur on dormir i on resguardar-te i sentir-te protegit. Quan aquestes barreres ho impedeixen, s'estan vulnerant molts drets. Quan una persona sense llar es veu obligada a canviar el seu lloc habitual s'exposa a perdre el vincle amb els equips de suport social que la visiten al carrer. Tornar a localitzar la persona i restablir el contacte pot suposar temps per la manca de vies de comunicació.»

Menyspreu a la societat

Òscar Costa reconeix que «no podem oblidar que acabar al carrer és fruit d'un procés complex i molt dur, del qual és difícil sortir. Voler jutjar sense poder empatitzar amb aquesta situació és el que fomenta accions com posar bol·lards, tallar l'aigua de les fonts públiques o posar divisors als bancs per impedir que ningú s'hi pugui estirar».

Per la seva banda, Ferran More-

FERRAN BUSQUETS
 «Aquestes barreres
 no són la solució,
 perquè el problema no
 desapareix, únicament
 es trasllada»

Ferros clavats al
 perímetre extern d'una
 oficina situada al barri
 del Raval.

no qualifica l'arquitectura hostil de «menyspreu cap a les persones en situació de sense llar, però també cap a tots nosaltres. Les administracions haurien de vetllar perquè certes actuacions no es duguessin a terme. Per tant, no les haurien d'afavorir ni autoritzar. Invisibilitzar els problemes no és solucionar-los».

I afegeix: «L'arquitectura, com a acció humana, és fruit de la societat en què es desenvolupa. Reflecteix les seves aspiracions, esperances i pors. Si passa això, és un indicador molt potent, un mirall de com som com a societat: edificis més tancats en si mateixos i poc oberts als altres, que afavoreixen la solitud.»

«Des d'Arrels Fundació —observa el seu director— reivindiquem ciutats amables i compromeses, amb espais públics acollidors i in-

clusius. A més, instem els partits polítics a tenir en compte les persones sense llar, a apostar per l'habitatge, la prevenció i les prestacions dignes i a incloure solucions al sensellarisme en els seus programes electorals. Convidem la ciutadania a visibilitzar exemples de l'entorn fent servir l'etiqueta #arquitecturahostil a les xarxes socials.»

El mateix criteri compateix el sotsdirector d'Arrels Sant Ignasi: «L'arquitectura hauria de ser concebuda per millorar la convivència de les persones; que fomenti la relació entre tots nosaltres, en lloc de crear distàncies i separacions. Creiem que l'important és canviar la mirada de la gent d'una arquitectura de l'hostilitat cap a una arquitectura hospitalària, acollidora i que, sense ser la solució a la situació del sensellarisme, pugui ser més conciliadora amb les persones més vulnerables i, en general, per a tota la població.»

En la mateixa línia s'expressa Ferran Moreno: «Està demostrat que un espai condiciona i afavoreix processos en les persones, per bé o per mal. Necessitem ciutats vives, cuidadores i acollidores, on poder dur a terme projectes vitals i processos de recuperació d'aquelles persones que ho necessitin. Ciutats que vetllin i garanteixin els drets de totes i tots. Perquè una llar no és tan sols un sostre; una llar és una comunitat. Va més enllà de les quatre parets; és un barri, un poble, una ciutat.»

**CERTIFICATS MÈDICS
 CARNET DE CONDUIR
 NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
 PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
 08006 Barcelona

D'esquerra a dreta, Joan Estruch, Gerhard Grenzing, Benigne Marquès i Josep Maria Monferrer.

La Generalitat reconeix Joan Estruch, Gerhard Grenzing, Benigne Marquès i Josep Maria Monferrer

Creus de Sant Jordi per a homes d'Església

El dimarts 10 de març, el Govern de la Generalitat va fer pública la llista de les persones guardonades amb la Creu de Sant Jordi 2020, un guardó que atorga cada any a 30 personalitats i 15 entitats pels serveis prestats a Catalunya en la defensa de la seva identitat o en el pla cívic i cultural. Entre els guardonats hi ha quatre personalitats que destaquen per la seva vinculació amb el món de l'Església: el sociòleg Joan Estruch, el mestre orguener Gerhard Grenzing, mossèn Benigne Marquès i l'escolapi Josep Maria Monferrer.

El primer, Joan Estruch, ha estat premiat per la seva contribució en la construcció d'una sociologia de la religió a Catalunya. La seva tasca, que es pot consultar a les seves memòries publicades el 2019 (*Crec recordar*, Fragmenta), va des de la docència fins a la producció assagística, a més de nombroses traduccions al català d'obres clàssiques de temàtica religiosa. El mestre orguener Gerhard Grenzing, nascut a Hamburg, ha rebut aquest guardó per la seva àmplia trajectòria com a constructor i restaurador d'orgues històrics de Catalunya. Entre d'altres, va ser el creador del nou orgue de la basílica de la Mercè, i en total, en els 30 anys que porta vivint a Catalunya ha realitzat més de 200 intervencions.

D'altra banda, mossèn Benigne Marquès, fundador de la Societat

Cultural Urgel·litana i responsable de l'Arxiu Capitular i Diocesà d'Urgell, ha estat guardonat pel seu treball en la preservació i divulgació de la cultura catalana, que com ha explicat la mateixa Generalitat, «l'ha convertit en un referent intel·lectual». Finalment, l'escolapi Josep Maria Monferrer ha rebut la Creu de Sant Jordi en reconeixement de la seva tasca educativa al barri de la Mina durant més de 40 anys, a més de la seva aportació a l'hora de conservar la memòria històrica d'aquest mateix barri. El religiós de l'Escola Pia va ser director de la primera escola de la Mina, i va crear l'Arxiu Històric del Camp de la Bota i la Mina.

Les Aules d'extensió universitària per a la gent gran

Pel que fa a les entitats guardonades, destaca el reconeixement que han rebut les Aules d'extensió universitària per a la gent gran de la Universitat de Barcelona, que durant més de 40 anys han facilitat que les persones més grans de 55 anys hagin pogut accedir als estudis universitaris.

Altres entitats solidàries com Pallassos Sense Fronteres també han rebut el guardó de la Generalitat, en aquest cas en reconeixement «a la seva llarga trajectòria com a organització no governamental, amb més de 27 anys de dedicació filantròpica».

MAC
Barcelona

Acte commemoratiu dels deu anys de la Setmana Mundial de l'Harmonia Interconfessional

Avançar en la pedagogia interreligiosa

De l'1 al 7 de febrer es va celebrar la Setmana Mundial de l'Harmonia Interconfessional, instituïda per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 2010. El Parlament de Catalunya va acollir el dilluns 2 de març un acte per tal de commemorar aquests deu anys de diàleg interreligiós. El Grup de Treball Estable de Religions (GTER) va organitzar aquesta jornada, encapçalada per Roger Torrent, president del Parlament.

El GTER és una entitat integrada per representants de diverses confessions que treballen a Catalunya per avançar en la convivència, la pedagogia i l'acció interreligiosa. El propòsit és contribuir a un món humanament més respectuós, culturalment més plural i socialment més inclusiu.

«En el context actual de crispació, l'harmonia ens ha d'acompanyar; ha de ser la nostra pauta de conducta», va afirmar Guillem Correa, vicepresident del GTER. Una opinió que comparteix Isabel Escandell, sotsdirectora

general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya. «La societat catalana es caracteritza per la pluralitat de creences. L'harmonia és un element essencial per construir la cultura de la pau», va dir.

Mn. Antoni Matabosch, doctor en Teologia i president del GTER, va impartir la ponència *Aconfessionalitat i laïcitat*. «L'encaix de les religions dins de l'organització social és una qüestió cabdal», va comentar. El conferenciant va posar en relleu els dos grans models que hi ha a Europa: el dels països del nord, on predomina el protestantisme, i el dels països del sud, «de majoria catòlica i on solen abundar les tensions religioses».

El Dr. Matabosch va parlar de la Llei que va aprovar França l'any 1905 i que establia la separació entre Estat i religió. «Aquesta Llei fa distinció entre l'espai públic (educació, llengua...) i l'espai privat. L'Estat no afavoreix cap religió. El fet religiós és un afer estrictament privat», va constatar. I va animar a superar aquest «anacronisme», ja que «avui dia s'interrelacionen l'esfera pública i la privada».

Llibertat religiosa i estratègies de prevenció de vulnerabilitats va ser el títol de la xerrada de la Dra. Francisca Pérez Madrid, catedràtica de Dret Eclesiàstic de la Universitat de Barcelona. Va subratllar el contingut de l'article quart de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, on es «reconeixen i garanteixen els drets i les llibertats fonamentals». «Des de l'Estat s'han d'elaborar polítiques respectuoses i positives amb la pluralitat religiosa i evitar la invisibilitat del factor religiós», va expressar la Dra. Pérez. Així mateix, va constatar que «hi ha el perill que els mitjans de comunicació estigmatitzin o ignorin la informació religiosa». Davant d'aquesta situació, la conferenciant va proposar una sèrie d'estratègies de prevenció, com ara «fomentar la solidaritat entre les diferents confessions religioses, promoure iniciatives i programes educatius o impulsar un civisme digital més gran».

L'harmonia interreligiosa és un element essencial per construir la cultura de la pau

Mn. Antoni Matabosch, Guillem Correa i Francisca Pérez Madrid, durant l'acte institucional.

La balena blanca, o beluga, està en greu perill d'extinció.

CampCrazy Photography/Shutterstock

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Hi ha algunes espècies de balenes en perill d'extinció

Cal recordar que la diversitat biològica que tenim al planeta és obra de Déu i que l'hem de respectar. A més, l'extinció de certes espècies és clar que indirectament pot originar un desequilibri i fer mal a la nostra vida, encara que aparentment no ho sembli. Però em direu: pot influir en nosaltres l'extinció de certes balenes? Com que l'equilibri biològic és tan fràgil, encara que no ho sembli, a la llarga pot alterar en algun aspecte la vida humana. Per això els ecologistes s'esforcen a declarar la guerra a tot el que sigui provocar la mort de vivents, siguin els que siguin. I mentre no es tracti d'exageracions, és bo tenir-ho en compte.

El cas de les balenes és un dels que sembla que, d'entrada, no ens hauria d'importar gens, però crec que val la pena de saber com està concretament ara aquest assumpte. Suposo que sabeu que hi ha diverses espècies d'animals anomenades balenes. La més coneguda és la balena blava, que és l'animal més gran que existeix al nostre planeta. Els mascles arriben a uns 27 metres de llargada, però les femelles poden fer 34 metres. El seu pes és també molt alt, d'unes 200 tones. Però no és aquesta espècie la que ara es troba en perill. Hi ha encara 11 espècies més, no tan enormes i que també fan la seva funció al mar. Reben el nom, algunes, de rorquals o catxalots, i són semblants a la gran balena blava. Doncs bé, n'hi ha dues, d'aquestes espècies menors, que es troben a la vora de la desaparició. Són les anomenades balena blanca

(en resten poc més de 300 exemplars) i balena franca (potser són només 200 els que en queden). I els ecologistes volen evitar-ne l'extinció.

Ara bé, ja fa uns 60 anys que algú va fer notar que la balena blava es veia minvant ràpidament i d'això en van fer un gran clam els naturalistes. La seva veu va ser escoltada i l'any 1964 la Comissió Balenera Internacional (CBI) ja va prohibir la caça de balenes blaves. Per això ara ja es troben pràcticament recuperades. Uns anys més tard, es decidí prohibir en general la captura de qualsevol espècie de balena. Això afectà el Japó que, després de més de 30 anys d'obeir, ara ha deixat de fer-ho. A la Conferència que la CBI tingué al Brasil el 2018 els japonesos ja havien demanat insistentment que s'aixequés per a ells la prohibició, cosa que no els fou concedida, però l'1 de juliol passat es van manifestar dient que se separaven de la CBI i que es posaven a caçar balenes. I així ho estan fent ara, amb la protesta d'ecologistes i la mateixa CBI, és clar. Però la font d'ingressos que els suposa aquesta caça fa que continuïn fent-la. Diuen que ho fan amb mesura i només en les aigües que els pertanyen, i que no hi ha risc de provocar l'extinció de cap espècie.

Però una de les espècies que capturen és precisament la balena blanca de la qual, com hem dit, en queden pocs exemplars. No en sabem res més. Però esperem que hi hagi més responsabilitat i la cosa s'arregli amb el bon sentit de tots.

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

Avui sembla que parlar dels Güell, dels Comillas o d'altres famílies poderoses de la burgesia catalana ennoblida durant la Restauració, sigui qüestionar l'origen de les seves grans fortunes i jutjar-los per uns patrons dels temps actuals. S'oblida, però, que tant la soca de la nissaga com molts dels seus hereus van ser notables mecenes artístics, filantrops i amb grans obres de caritat que, encara avui, perviuen i fructifiquen.

El segon marquès de Comillas, Claudi López Bru, va néixer a Barcelona el 14 de maig del 1853, fill d'Antonio López López (al qual el 1878 Alfons XII va atorgar el marquesat) i de Lluïsa Bru. Va créixer al palau familiar, va estudiar Dret a la UB i es va casar el 1881 als 28 anys amb Maria Gayón, quan ella en tenia encara 17. El matrimoni no va tenir fills. A la mort del seu pare, el 1883, va heretar el títol de marquès de Comillas i una immensa fortuna, amb empreses que anaven des de la Banca López Bru, les assegurances del Banco Vitalicio,

fins a la mineria com Hullera Española, d'Astúries, passant per ferroviàries com la Compañía de Caminos de Hierro del Norte de España o grans monopolis com la naviliera Compañía Trasatlántica Española o la Compañía General de Tabacos de Filipinas.

El 1889, ja obria sota els seus auspicis el Seminari Pontifici de Comillas, que el 1904 es convertiria en Universitat. Va ser mecenes de nombrosos artistes, entre ells Antoni Gaudí. Catòlic tradicional, mantingué diaris com *El Universo*, finançà obres religioses, noves esglésies, la Missió Franciscana de Tànger (per a la qual Gaudí projectà una obra no construïda); durant la guerra de Cuba atengué necessitats d'excombatents, i feia el mateix quan es produïa qualsevol catàstrofe natural, terratrèmol o inundació. Quan hi va haver la terrible explosió del vapor Cabo Machichaco, a Santander, el 1893, que ocasionaria mig miler de morts, tot i que el vaixell no era pas de la seva naviliera, va noliejar des de Barcelona un

tren d'auxili amb sanitat, metges i bombers, i es va abocar a l'assistència de les víctimes, participant-hi personalment.

Claudi López i mossèn Cinto Verdager, com a capellà dels Comillas, van sojornar, per problemes de salut del marquès, a diversos balnearis com La Presta o Panticosa, també van fer un viatge per la Mediterrània (fins que el poeta fou destituït i començà el seu llarg calvari).

Claudi López Bru va morir a Madrid el 18 d'abril del 1925. Fou enterrat al panteó familiar dels Comillas, al palau de Sobrellano, a la localitat natal del primer marquès, a Cantàbria. Poc després de la seva mort, i atenent la seva immensa labor caritativa (se'l considerava l'almoïner d'Espanya), va iniciar-se un procés de beatificació que el 1945 el proclamaria servent de Déu.

Retrat de Claudi López Bru, fet per Francisco Godoy.

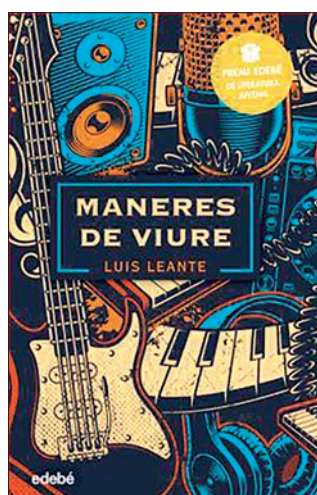
GENT DE CASA

Claudi López, marquès de Comillas

PAPA FRANCESC

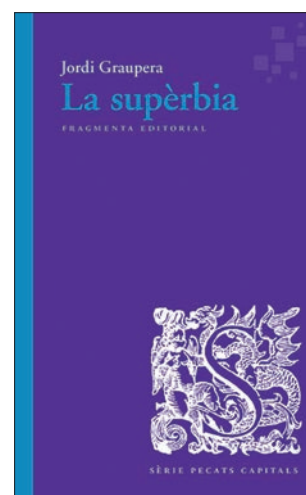
Estimada Amazònia
Claret, 2020, 84 pàg.

Amb aquesta exhortació, el Sant Pare desitja un nou impuls missioner i encoratja el paper dels laics a les comunitats cristianes. Suposa un nou repte per a l'Església, cridada a trobar noves vies per evangelitzar, anunciant el cor del missatge cristià, el *kerygma* que manifesta el Déu de la misericòrdia.

LUIS LEANTE

Maneres de viure
Edebé, 2020, 240 pàg.

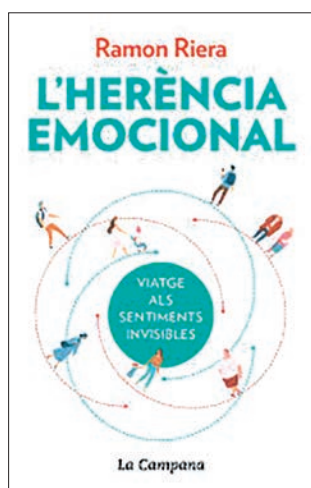
Tot comença quan un escriptor es retroba amb el guitarrista i cantant d'un grup de rock que admirava en la seva joventut, i decideix entrevistar-lo per explicar-ne la història. Una obra que ens parla de la superació, de la capacitat de redimir-se i reinventar-se i del valor dels llaços familiars. Premi Edebé de Literatura Juvenil.

JORDI GRAUPERA

La supèrbia
Fragmenta Editorial, 2020, 79 pàg.

Com més fràgil és una comunitat, més necessitat té de censurar els caràcters forts. Hem cultivat durant segles la idea que, de tots els defectes dels caràcters forts, el més perillós és la supèrbia.

La sèrie «Pecats capitals» pretén oferir una visió fresca i rigorosa de cada «pecat» a càrrec de noves veus de l'assaig català.

RAMON RIERA

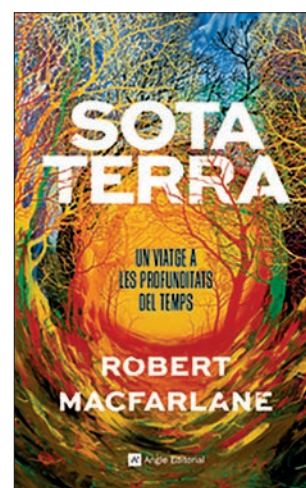
L'herència emocional
La Campana, 2019, 262 pàg.

Dels nostres pares i de la cultura que ens envolta heretem no només alguns trets físics, idees i costums, sinó també allò que sentim. Quantes vegades d'uns pares extremament exigents en surt un fill angoixat? Les emocions són un llegat invisible que absorbim i que dirigeix la nostra vida sense que ens n'adonem.

DANTE ALIGHIERI

La Divina Comèdia
Quaderns Crema, 2019, 1198 pàg.

En els tercets encadenats inventats pel seu autor, s'hi narra el viatge de Dante l'any 1300 al regne cristià d'ultratomba. Un monument de la literatura occidental que, amb el pas dels anys, no solament no envelleix, sinó que pren més profunditat i volada, i emociona el lector amb la potència extraordinària del seu vers. Edició bilingüe. Comentaris i traducció de Josep Maria de Sagarra.

ROBERT MACFARLANE

Sota terra
Angle Editorial, 2019, 542 pàg.

D'aquest autor s'ha dit que és el millor escriptor de natura d'aquesta generació. A *Sota terra*, considerada ja la seva obra culminant, narra els seus descensos cap a les fosques profunditats de la terra i del temps: des de cambres funeràries prehistòriques fins a recents cementiris nuclears, passant per coves marines amb pintures rupestres a l'Àrtic, mines de sal sota el mar... Un viatge èpic!

CRÍTICA DE CINEMA

PEIO SÁNCHEZ

Director del Departament de cinema de l'arquebisbat de Barcelona

ESPECIALES

DIRECCIÓ:

Olivier Nakache, Eric Toledano

INTÈRPRETS: Vincent Cassel,

Reda Kateb, Aloïse Sauvage,

Hélène Vincent, Benjamin Lesieur

MÚSICA: Grandbrothers

GÈNERE: drama, basat en

fets reals

114 minuts

França

Homenatge als qui estan fora de la norma

Eric Toledano i Olivier Nakache fan de la comèdia amable un acte comunicatiu magnífic amb intencions clarament socials. Així ho van aconseguir amb *Intocable* i ara ho aconsegueixen d'una manera més profunda encara amb *Especiales*. Aquesta vegada inspirats en fets reals al voltant de dues associacions. *La Voix des Justes*, inspirada per un jueu, que acompanya persones autistes que no acaben d'encaixar en els serveis socials. L'altra *L'Escal*, impulsada per un educador musulmà, tracta d'oferir a joves en risc d'exclusió social la possibilitat d'acompanyar alguns autistes amb necessitats especials.

La trama mostra les lluites de totes dues associacions davant de la Inspecció General dels Serveis Socials que aspira a desmuntar-les. D'una banda en Bruno, el líder de l'entitat jueva, amb un Vincent Cassel sorprenent, entre tímid i ple de coratge, tan poc sensat com radicalment sensible al sofriment d'aquells autistes més severs i la seva família. I d'altra banda, en Malik, l'educador musulmà, interpretat per Reda Kateb, més rude i realista, que es complementa perfectament amb el seu amic.

El focus narratiu se centra en la missió d'aquestes associacions

que arriben on ningú no arriba però que estan envoltades de dificultats econòmiques, d'aventures i desventures en el seu acompanyament de les persones, així com amb topades freqüents amb la sensatesa administrativa que acaba descartant.

Especiales aporta la força de l'aliança dels diferents i febles, autistes i nois dels marges socials, jueus i musulmans, familiars i voluntaris. Així entre tots els trossets es teixeix un tapís admirable que reconeix el valor de les persones que manifesten la seva fortalesa a través de les seves fragilitats.

La narració transparenta veracitat perquè no es deixa atrapar en estereotips. Hi ha una ingenuïtat, no només en el jove autista Benjamin Lesieur que interpreta meravellosament Joseph, sinó a la majoria dels personatges que ofereixen frescor i credibilitat a tot el que passa. El guió resulta sumament intel·ligent oferint solidesa al compromís social que es presenta.

Recomanem emfàticament aquesta pel·lícula per als que actuen acompanyant les fragilitats, als voluntaris socials i les seves entitats i resulta eloqüent per la col·laboració entre religions, jueus i musulmans en aquest cas.

AMB BON HUMOR

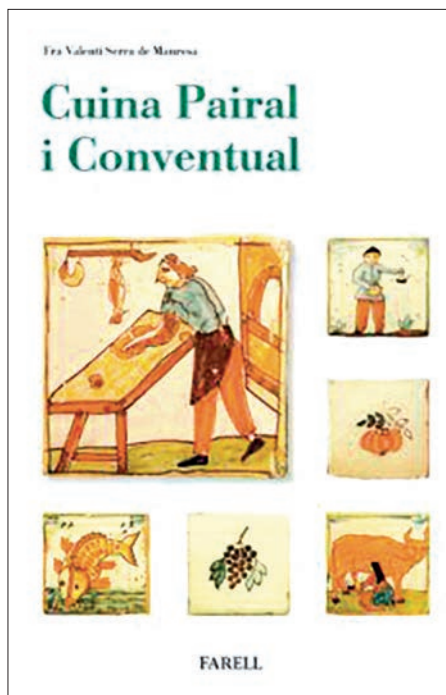
CRÍTICA LITERÀRIA

TERESA SOLÀ

Dra. en Teologia i Filosofia

Reivindicació del primer ecologista: Francesc d'Assís

VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Cuina Pairal i Conventual
 Farell Editors, 2019, 144 pàg.

El P. Valentí Serra de Manresa, autor ben conegut no simplement com a historiador (és doctor en història i arxiver dels caputxins), sinó també per una sèrie d'obres que demostren la seva estreta vinculació amb les tradicions culturals de l'orde caputxí pel que fa a la natura, presenta el seu darrer treball dins d'aquesta trajectòria: *Cuina Pairal i Conventual*.

Una característica dels caputxins són els seus convents senzills, en la majoria dels quals hi sol haver una horta, on es conreen els arbres fruiters: les plantes que ajuden l'austera però sana vida de la comunitat. Així, en la història dels caputxins, l'horta conventual sempre ha estat mimada. Cèlebres eren els horts a Blanes, a Olot, a Igualada, a Arenys de Mar, a Sarrià, etc. Això explica que els frares hortolans hagin estat figures típiques, tota una institució, dels convents i la comunitat que els tenia consideració i respecte. Tots ells estaven en bones relacions amb els cuiners conventuals, a qui proporcionaven els productes de la terra segons les diferents estacions. L'horta ajudava i ajuda a donar fisonomia i una certa autonomia al convent, que pugui semblar una «república independent». Sarrià recorda amb afecte fra Damià de Llavaneres, fra Pere, fra Maurici, fra Fidel.

Valentí Serra demostra, a partir d'un bell i suggestiu català amarat de la terra (com ens té acostumats), saber harmonitzar amb delicadesa ser jardiner-herbolari i ser pagès que estima i coneix el sòl que trepitja. Ell no s'oblida mai d'afegir al seu cognom «Serra» la procedència «de Manresa», gairebé com un ressò d'Is 51,1: «Es-guardeu la pedra d'on heu estat tallats.»

Amb una austera i bella edició, en justa mesura amb la visió franciscana de les coses, ens apropa a la natura i a la vida, i uns notables índexs. L'obra mostra l'amor per la història caputxina i ensenya l'estreta unió entre jardí-horta i artesania culinària. Aquesta harmonia que neix de la germanor universal i ecològica com un valor profèticament proclamat pel Càntic dels Càntics. Gràcies, fra Valentí.

RAUXA

Germans en el mal

Davant de certs delictes i crims sovint es demana a la justícia que dicti sentències exemplars. Quan s'imposa l'instint, les penes de molts anys, la cadena perpètua i fins i tot la pena de mort ens semblen les resolucions més justes, perquè creiem que són les que els condemnats es mereixen. I si encara no en tenim prou, exigim l'en-duriment del codi penal i l'aplicació més estricta de la llei. Però quan es reclamen mesures d'aquesta mena sempre s'oblida una evidència elemental: si s'escau, es poden aplicar igualment a qui les demana.

Qui concep la justícia com un instrument punitiu inconscientment té una concepció maniquea de la humanitat que classifica les persones en dos blocs estancs: aquelles que són mallevoles per naturalesa i que, per tant, només poden fer el mal, i aquelles que, immunes a la maldat, han de ser sempre protegides. Lògicament, qui pensa així sempre es veu a ell mateix en el segon grup. La capacitat de fer el mal és pròpia de tot ésser humà i que es desenvolupi més o menys depèn d'un munt de circumstàncies. Sota certes condicions fins i tot els sants s'inclinen cap al mal. La diferència entre la víctima i el botxí, doncs, no és de naturalesa, sinó tan sols de grau. Ser conscients que el pecat ens iguala no ha de ser cap motiu d'amargor; més aviat ens posa a lloc, ens fa veure la ridícula de considerar-nos superiors i ens torna més propensos a comprendre i perdonar el pecat dels altres. També en això som germans.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Quaresma

PARRÒQUIA VERGE DE LA PAU

El **dilluns 23 de març**, a les 21.00, conferència de Mn. Josep Monfort sobre l'exhortació *Christus vivit* (pl. Ferran Casablanques, 4 – Barcelona).

«CHRISTUS VIVIT»

El **dijous 26 de març**, a les 19.30, xerrada *Comunitat fraterna per a la missió* amb Mons. Toni Vadell a la catedral de Barcelona.

Barcelona

MUSICAL BÍBLIC

El **diumenge 22 de març**, a les 18.00, musical *Joseph i l'increïble abric en technicolor* al Teatre de Sarrià de Barcelona (tel. 932 039 772).

QUARTA HORA DELS DIMECRES

El **dimecres 25 de març**, a les 12.10, Sebastià Janeras parla sobre *Egèria, la primera escriptora cristiana* (c/ Diputació, 231 – Barcelona).

FRA VALENTÍ SERRA DE MAN-RESA

El **dijous 26 de març**, a les 19.30, presentació del llibre *Cuina pairal i conventual* de fra Valentí Serra amb M. Àngels Pérez-Samper i Jordi Suades als caputxins de Pompeia (av. Diagonal, 450 – Barcelona).

FRANCISCANS

El **dijous 26 de març**, a les 20.00, conferència *El cielo y el infierno según el teólogo Emmanuel Swedenborg* amb Pedro Zacarías al convent de Sant Antoni de Pàdua (c/ Santaló, 80 – Barcelona).

SETMANA DE LA FAMÍLIA

El **dijous 26 de març**, a les 19.00, taula rodona *La transmissió de la fe en la família* (Seminari de Barcelona); el **dissabte 28**, a les 17.00, Encontre Matrimonial a la parròquia Verge de la Pau de Barcelona.

MANS UNIDES

El **divendres 27 de març**, a les 20.00, concert pel seu 60è aniversari amb el Cor jove Amics de

la Unió de Granollers i el Cor jove de l'Orfeó Sarrianenc a la Sagrada Família (tel. 934 877 878).

HOSPITAL DE CAMPANYA SANTA ANNA

El **dissabte 28 de març**, a les 12.00, espai de repòs i d'evangeli compartit des dels últims amb sor Lucía Caram i Xavier Morlans.

Girona

REFLEXIÓ

El **dissabte 28 de març**, de 10.00 a 18.00, jornada *Veritat i pluralitat: Jesucrist, únic Salvador?* amb Cinto Busquet i Aurelio Cerviño al Centre Mariàpolis Loreto. Inscripcions: cinto-busquet.cat.

Sant Feliu de Llobregat

VILAFRANCA DEL PENEDES

El **dilluns 23 de març**, a les 21.00, Xavier Alegre parla sobre *Evangelis de Lluc i Fets dels apòstols* (sala parroquial Mn. Joan Vinyeta de Vilafranca del Penedès).

PARRÒQUIA DE SANT MIQUEL DE MOLINS DE REI

El **dissabte 28 de març**, a les 10.30, visita a l'Hospital de Campanya de Barcelona; el **diumenge 29**, a les 17.00, presentació del Projecte Raquel.

Tarragona

ARXIU HISTÒRIC ARXIDIOCESÀ DE TARRAGONA

El **dijous 26 de març**, a les 19.00, presentació del llibre Mn. Joan Griefoll Guasch al Centre Tarraconense El Seminari de Tarragona.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè l'Església a la Xina perseveri en la fidelitat a l'Evangelis i creixi en unitat

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

/catalunyacristiana

@catcrist

catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Bernat Folcrà, Antonio Gil, J. M. Guardiola, Joan Guiteras, Pere Micaló, Josep Maria Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Teresa Solà, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ

Manel Gil-Inglada ha creat una sintonia per a l'INOUT Hostel Barcelona

Omitsu Issey

Manel Gil-Inglada és un reconegut i multipremiat compositor de bandes sonores.

L'INOUT Hostel Barcelona és el primer servei d'hostaleria d'Europa amb el 90% de la plantilla formada per treballadors amb discapacitat. Inaugurat el 2004, és un dels projectes d'Icària Initiatives Socials, una entitat sense afany de lucre amb més de 40 anys treballant per l'educació i la inclusió social i laboral d'infants i adults amb discapacitats intel·lectuals. Ara compta amb una sintonia personalitzada, obra de Manel Gil-Inglada, compositor de bandes sonores.

Fa 30 anys que es dedica professionalment a compondre bandes sonores. Quines possibilitats li ofereix aquesta vessant musical?

Les bandes sonores representen l'oportunitat d'explicar històries, d'arribar al públic a través de les emocions. En una pel·lícula, de vegades pot transmetre més la banda sonora que el mateix guió. Hi ha un altre element que considero molt interessant: la banda sonora et permet reviure les emocions de la pel·lícula. N'hi ha prou d'escoltar-la.

La sintonia *Dins del bosc*, creada ex professo per a l'INOUT Hostel Barcelona, quines històries explica?

És una història que barreja

«Les bandes sonores em permeten explicar històries»

molts ingredients. D'una banda, explica la història de l'entorn: els boscos de Collserola. He creat un imaginari basat en les dones d'aigua, els follets i les fades, petits éssers de bosc que, com els animals i els viatgers, s'acosten a l'INOUT a descobrir i gaudir del seu entorn màgic. De l'altra, explica la història interior. L'INOUT Hostel Barcelona és un Centre Especial de Treball d'hostaleria i restauració, on el 90% de la plantilla està formada per treballadors amb discapacitat. I encara hi ha una tercera història: l'establiment ha estat reconegut amb el Compromís per a la Sostenibilitat Turística Barcelona Biosphere per la seva gestió responsable i respectuosa amb el medi ambient, la cultura, les condicions laborals, l'equitat de gènere i el retorn social i econòmic.

En quins moments o situacions es pot escoltar la sintonia?

En un primer moment, la idea era fer servir la sintonia com a mú-

sica d'espera telefònica. Després d'haver-la escoltat, els responsables del projecte hi han vist altres possibilitats. S'estan plantejant de posar-la com a música de fons durant el servei d'esmorzar. Així mateix, també es pot trobar a través de les xarxes socials. Serà una bona eina per a tots els moments que ells considerin interessants. N'estic encantadíssim.

Com li arriba la possibilitat de col·laborar solidàriament amb el projecte?

La meua connexió arriba a través de la meua companya, la fotògrafa Montserrat Benito-Segura, «Omitsu Issey», que ha col·laborat en dues edicions del calendari solidari. Quan van saber que em dedicava a la composició, em van proposar de crear aquesta sintonia.

De seguida els vaig dir que sí. La presentació oficial va ser el 22 de gener a la seu de la Societat General d'Autors i Editors de Barcelona.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a **roca.es**

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca